

Tehetséggondozás az
Állam- és
Jogtudományi Karon

Tehetséggondozás az Állam- és Jogtudományi Karon

Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Budapest
2019

A kiadvány szerzői:

Dr. habil. Birher Nándor PhD, tanszékvezető egyetemi docens
Dr. habil. Boóc Ádám PhD, egyetemi docens, a Bocskai István Állam- és
Jogtudományi Szakkollégium nevelőtanára
Prof. Dr. habil. Domokos Andrea PhD, intézetvezető egyetemi tanár
Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér PhD, egyetemi docens, nemzetközi
és tudományos dékánhelyettes
Prof. Dr. Jakab Éva DSc egyetemi tanár, az Állam- és Jogtudományi
Doktori Iskola vezetője
Dr. habil. Kun Attila PhD, tanszékvezető egyetemi docens
Dr. habil. Lóth László PhD, intézetvezető egyetemi docens
Miklósné Dr. Zakar Andrea PhD, intézetvezető egyetemi docens
Prof. Dr. habil. Miskolczi-Bodnár Péter CSc, tanszékvezető egyetemi
tanár, dékán, a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke
Dr. Prieger Adrienn Dóra PhD, egyetemi adjunktus, a kari TDT elnöke
Prof. Dr. habil. Rixer Ádám PhD, tanszékvezető egyetemi tanár
Prof. Dr. habil. Stipta István CSc, egyetemi tanár
Dr. Wiedemann János egyetemi tanársegéd, a kari TDT titkára

Szerkesztette és lektorálta:

Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér PhD, Dr. Prieger Adrienn Dóra PhD

Olvasószerkesztő:

Nagy Lenke

ISBN 978-615-5961-06-9

Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara
Felelős kiadó: Prof. Dr. Miskolczi-Bodnár Péter, dékán

A kiadvány nyomdai munkálatait előkészítette:
Patrocinium Kiadó

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Dékáni köszöntő</i>	7
PROF. DR. STIPTA ISTVÁN <i>A magyar jogászképzés történetének vázlata és a tehetséggondozás</i>	9
PROF. DR. DOMOKOS ANDREA <i>A tehetséggondozás története a KRE ÁJK-n</i>	13
DR. WIEDEMANN JÁNOS <i>Szakmai tapasztalatszerzés a felsőoktatásban</i>	21
DR. KUN ATTILA <i>A Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék tehetséggondozása</i>	25
DR. LÓTH LÁSZLÓ <i>Tehetséggondozás a Gazdasági és Vezetéstudományi Intézetben</i>	33
DR. BIRHER NÁNDOR <i>Jogelméleti Tudományos Diákkör</i>	37
DR. BOÓC ÁDÁM <i>Tehetséggondozás a Környezetvédelmi- és agrárjog tantárgyhoz kapcsolódóan (Agrárjogi Jogesetmegoldó és Perbeszédmondó Verseny)</i>	39
PROF. DR. RIXER ÁDÁM <i>A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely</i>	41
DR. BOÓC ÁDÁM <i>A Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium</i>	47

MIKLÓSNÉ DR. ZAKAR ANDREA <i>Tehetséggondozás a Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet által gondozott Nemzetközi Tanulmányok alapszakon (2017-2019)</i>	53
DR. HOMICKÓ ÁRPÁD OLIVÉR <i>Nemzetközi képzésekben való részvételi lehetőség a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán</i>	57
DR. HOMICKÓ ÁRPÁD OLIVÉR <i>Az ösztöndíjprogramok a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán</i>	61
DR. PRIEGER ADRIENN DÓRA <i>A doktoranduszok részvétele a nemzetközi programokban</i>	67
DR. HOMICKÓ ÁRPÁD OLIVÉR <i>A szakmai gyakorlat fontossága az elhelyezkedés kapcsán és az Alumni-program kapcsolódási pontjai</i>	71
DR. BOÓC ÁDÁM <i>A Willem c. Vis International Commercial Arbitration Moot, mint a tehetséggondozás eszköze</i>	73
PROF. DR. DOMOKOS ANDREA <i>Nemzetközi tanulmányi versenyek büntetőjogi témában</i>	75
PROF. DR. JAKAB ÉVA <i>Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola</i>	79
TUDOMÁNYOS - SZAKMAI VERSENYEKEN ELÉRT EREDMÉNYEK A 2018/2019-ES TANÉVBEN	81

DÉKÁNI KÖSZÖNTŐ

Az Állam- és Jogtudományi Kar céljának tekinti azt, hogy a református jogakadémiák nyomdokain haladva, keresztyén szellemiségben képezze hallgatóit. Több tudományterületen és tudományágban tevékenykedünk. Az osztatlan jogászképzés mellett – a jogi karok között egyedülállóan –, a gazdaságtudományok és a társadalomtudomány képzési területein is várjuk az érdeklődőket.

Szeretnénk a nagy tradícióval rendelkező jogászképző intézmények méltó örököseivé válni, ugyanakkor meg kívánunk felelni a XXI. század kihívásainak is. A hagyományörzés mellett nyitottak vagyunk a technológiai fejlődés legújabb eredményei iránt. Intenzíven kutatjuk pl. a robotok, önvezérlő járművek, drónok alkalmazásával felmerülő jogi kérdéseket. Oktatóink tudományos szempontból magasan kvalifikáltak, nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek, szakmailag elismertek.

A felsőoktatás minden szintjén tevékenykedünk. Jogi felsőoktatási szakképzésünket állandó budapesti helyszínünk mellett, Nagykőrösön is indítjuk. Az osztatlan jogászképzés mellett pedig, számos diploma utáni szakirányú továbbképzést is kínálunk. Karunkon Doktori (PhD) képzés is folyik.

Az Állam- és Jogtudományi Kar családias hangulatú, a közösségi értékekre fókuszáló Kar, ahol a hallgatók inspiráló, élénk szakmai környezetben sajátíthatják el a választott szakterület ismereteit. Kiemelt figyelmet fordítunk hallgatóink problémáira, szükség esetén anyagi segítséget is nyújtunk. A magas követelmények mellett, a méltányosságról sem feledkezünk meg.

Várjuk a jövő szakembereinek jelentkezését – mindazokat, akik számára fontos, hogy a korszerű szakmai és tudományos ismereteket magas színvonalon sajátítsák el, egy értéket őrző és átadni kívánó szellemi műhelyben!

Prof. Dr. habil. Miskolczi-Bodnár Péter CSc
Dékán

Prof. Dr. habil. Stipta István CSc

A MAGYAR JOGÁSZKÉPZÉS TÖRTÉNETÉNEK VÁZLATA ÉS A TEHETSÉGGONDOZÁS

A „tehetséggondozás” kifejezés a XX. században jelent meg a hazai felsőoktatási terminológiában. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a fogalommal egyező tevékenység hiányzott a magyar egyetemi és főiskolai képzés korábbi időszakában. Az 1667-ben hivatalosan is megindult egyetemi szintű jogi oktatásban – és a közel ezzel egy időben szerveződő jogakadémiai képzésben – kezdettől fogva szoros kapcsolat alakult ki a tudást átadó és a jogot megismerni kívánó hallgatóság között. A korabeli professzorok igyekeztek követni a legendás Justiniánus császár intelmeit, aki arra hívta fel egykori jogtudósait, hogy a tanulókat „jókká és sok ismeretűvé” neveljék. Már ebben az időben kedvezményeket kaptak azok a hallgatók, akik társaik közül tudásukkal kitűntek. A tanuló ifjúsággal való foglalkozás azonban még sokáig a tanárok egyéniségétől függő tevékenység maradt, hiszen még nem volt hivatalos elvárás, nem volt irányadó norma, sem az oktatás módszerére, sem a tanár-diák kapcsolat tartalmára nézve.

A hazai jogászképzés kezdeti időszakában természetesen a maitól jelentősen eltérő szemlélet uralta a jogtudományi ismeretátadást. Még a nagyszombati egyetemen is szabályozatlan volt az oktatás rendje, az oktatók jelentős részének nem volt saját tankönyve, gyakran a jobb hallgatók képezték társaikat. A jogi képzés két évig tartott, egy-egy évfolyamra hosszú ideig csupán 10-20 hallgató iratkozott be. A tanároktól sem vártak el doktorátust és azt sem, hogy dolgozzanak ki saját tananyagot. Mária Terézia őszinte felháborodással említette, hogy volt olyan jogtanár, aki elhanyagolta kötelességét és a jobb előmenetelű hallgatókra bízta a tananyag átadását.

Már az egyetemi oktatás kezdetén keletkezett iratok tanúsítják viszont, hogy számos olyan hallgatói segélyegylet, önszegélyező baráti társaság

alakult, melyek a rászoruló tehetséges hallgatók támogatására szolgáltak. II. József ezen a téren is változtatni kívánt, hiszen kötelező tankönyveket jelölt meg, elvárta, hogy az oktatók abból tanítsanak, és azt hallgatóik számára is tegyék hozzáférhetővé. A korszellemből következett, hogy az engedélyezett tananyagon kívüli ismereteket a tanárok nem közvetíthettek. Arra viszont az uralkodó is különös gondot fordított, hogy a tehetséges hallgatók támogatást kapjanak, állami ösztöndíjban részesüljenek és rászorultságuk esetén anyagi biztonságot nyerjenek.

Az egykori protestáns jogakadémiák szoros hallgatói-oktatói közösséget alakítottak ki, ahol a tanár-diák viszony bensőségesebb, a tanrend szabályozottabb és a tanulási folyamat szervezettebb volt. Az 1665-ben Sárospatakon, majd 1667-ben Eperjesen létesített jogakadémiák kezdettől fogva támogatták a tehetséges diákokat. A korabeli kari statútumok és a fenntartó egyházközösségek a jól tanulók részére tandíj-kedvezményeket biztosítottak, és a teljesítmények igazságosabb megállapítása érdekében versenyvizsga-rendszert vezettek be. A Kecskeméti Református Jogakadémián – a szokás által szentesített előírás szerint – a tanári kar jelentős része a legjobb hallgatók közül került ki.

A kiegyezés után határozott igény támadt a magyarországi felsőoktatási rendszer korszerűsítésére és a hazai jog oktatásának fejlesztésére. A jogászképzést a korszak döntéshozói rendkívül fontosnak tartották, a honi jogászoktól várták az állam, a közkapcsolatok szervezetté tételét és a szükséges jogi modernizációt. Trefort Ágoston miniszterként két budapesti egyetemi tanárt azért küldött külföldre, hogy tanulmányozzák a különböző képzési rendszereket és a hallgatók tanulását elősegítő oktatási módszereket.

A hazai egyetemi jogászképzésben 1874-ben történtek olyan változások, amelyek az oktatás színvonalát és a tehetséges hallgatók helyzetét egyaránt javították. Ettől kezdve megszűnt a magántanulói rendszer, a képzés ugyan tandíjköteles lett, de a jobb tanulók halasztást, kedvezményt, vagy mentességet kaptak. Az oktatás módszere is átalakult, az előadások mellett kötelező szemináriumokat és gyakorlatokat vezettek be. A tanároknak kötelező volt szemináriumokat hirdetni az arra alkalmas, tehetségük alapján kiválasztott hallgatók számára. Az új oktatási forma célja a tudományos

kutatásba való bevezetés és – a jogot alaposabban megismerni kívánó hallgatók számára – az elmélyültebb ismeretek megszerzésének lehetővé tétele volt. Ebben az időben vált hivatalos elvárássá, hogy a tanárok ne legyenek monologizáló szónokok, hanem tartsanak kapcsolatot a tanulásban elmaradt és a tehetséges hallgatókkal egyaránt. A gyengébb eredményeket elérő hallgatók részére gyakorlatokat (repetitóriumokat, exegetikumokat, praktikumokat, preszemináriumokat) hirdettek.

A jogakadémiák egészen 1949-ig sajátos szervezeti keretek között, szorosabb tanár-diák kapcsolatot kiépítve működtek. Ezekben az intézményekben családiasabb volt a légkör, hiszen kevesebb volt a hallgatói létszám és a felekezeti összetartozás is erősítette az oktatók és hallgatóik közötti kapcsolatot. A kiváló tanulmányi eredményeket elérő növendékek mindvégig mentesültek a költségek, vagy azok egy része alól, és lehetőségük volt külföldi tanulmányutakon való részvételre is. A jogakadémiákon általánossá vált a versenyvizsga-rendszer; az így megállapított évfolyamrangsor az elhelyezkedésnél, a tanári alkalmazásnál változatlanul döntő szerepet játszott. A kiváló tanulmányi eredményeket elérő hallgatók neveit a jogakadémiáknak fel kellett küldeniük az oktatási kormányzathoz, hogy őket az állami hivatalokba való alkalmazáskor előnyben részesíthessék.

A XX. század második felében jelent meg a hazai felsőoktatási képzésben is a tehetség gondozás szervezettebb rendszere. A jogi oktatásban is általánossá vált a gyakorlati képzés és a szemináriumi rendszer, amely a hallgatókkal való személyesebb viszony kialakítását tette lehetővé. A legfontosabb változást a tudományos diákköri mozgalom megjelenése eredményezte, amely egyedülálló módon – sajátos hungarikumként – szolgálja ma is a kiemelkedő képességű hallgatók szakmai előmenetelét. Egyetemünknek e téren elismert eredményei vannak, és a jogi karon is számottevő sikereket könyvelhetünk el. Ebben a szervezeti keretben egyesülnek a hazai jogi oktatás múltjának előremutató törekvései; a teljesítményt segítő oktatói-hallgatói kapcsolat, az érdeklődésen alapuló témaválasztás, a tudás versenyszerű összehasonlítása, és az egyetemen belüli előmenetel eredményhez kötése.

Prof. Dr. habil. Domokos Andrea PhD

A TEHETSÉGGONDOZÁS TÖRTÉNETE AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KARON

Magyarországon, a Károli Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán világi jogi oktatás zajlik, mégis nyilvánvaló, hogy mind az egyház, mind a társadalom részéről megjelenik egy elvárás arra vonatkozóan, hogy a keresztyén szellemiség képviselve legyen karunkon.

A bűnügyi tudományok oktatása során előadóink Irk Alberttel együtt vallják az erkölcs és a jog „közös gyökerűségét”. Egyúttal az a hitvallásunk, hogy az elmélet és a gyakorlat együttese eredményezi a büntető tudományokra vonatkozó egységes tudást. A református Finkey Ferenc akadémiai székfoglaló értekezésében foglaltakkal értünk egyet, miszerint az elmélet és gyakorlat nem ellentétei, hanem próbakövei egymásnak.

A református szellem mindig toleráns: más vallású vagy felekezet nélküli oktatóink, hallgatóink éppúgy érvényesülnek karunkon, mint a református felekezetűek.

Azonban a protestáns etika megjelenítése, a református erkölcs közvetítése valamennyi oktatóknak feladata. A református erkölcsiség megjelenik az abortusz, az eutanázia, az öngyilkosság, a kábítószerrel való visszaélés megítélése során.

A nagy elődök

Nagyenyed, Kolozsvár, Sárospatak, Debrecen, Kecskemét, Pápa református kollégiumai szellemi hagyatékát kell, hogy tovább vigye karunk. Köztudomású, hogy a Református Egyház iskolaépítő egyház. Magyarország történelmében a protestantizmus az iskolaépítéssel járt együtt.

Az is jelzi a református kollégiumok és az itt tanított ismeretek rangját, elismertségét a korabeli Erdélyben, hogy Bethlen Gábor, Erdély református fejedelme nemesi címet adományozott azoknak, akik a református kollégiumban tanultak. Makkai Sándor szép fogalmazásában: a reformáció nagy vállalkozása a műveltség megszentelése. (Ravasz 1992) Ravasz László írja, hogy a Református Egyház az iskolarendszeréhez úgy ragaszkodott, mint tulajdon testéhez. Az egyház a célját a tanításban látta. A Református Egyházzal azt vallja, hogy az, amit az oktatásért, művelődésért tettek, a magyar művelődéstörténet legragyogóbb lapjai közé tartozik. A protestáns művelődési eszmény a humanista egyetemességet, a nemzeti jelleget, a szabadságot hangsúlyozó volt, ezzel nagy szolgálatot téve a magyar közműveltségnek.

A humanista és reformátor Philipp Melanchton is hangsúlyozta az oktatás, nevelés fontosságát. A humanisták közt nagy elismerésnek örvendő Melanchton a művelődést tartotta az erkölcsi fejlődés kiindulópontjának. Az eruditio vezet a humanitáshoz. A pietas pedig szükséges feltétele a műveltségnek. A művelt ember az, aki magáévá teszi az általános emberi-erkölcsi szabályokat, aki felelősséget érez a másik iránt és aki tiszteletben tartja mások meggyőződését. (Lange, Frank 2008)

Luther és Melanchton azt vallották, hogy az iskolai tanítás társadalmi jelentősége az egyházzal fogható. Melanchton Cicero nyomán az emberek békés egymás mellett éléséhez szükséges erkölcsi tanításokat és tiltásokat hangsúlyozta, azt mondta, hogy a keresztények még a Bibliára hivatkozva sem hagyhatják figyelmen kívül a társadalmi rendet. A konfliktusokat békés úton kell rendezni, a művelődés és a hit segítségével.

A nagyenyedi Bethlen-Kollégiumban ugyanaz volt a tanítás egyik alappillére, amit Melanchton is alapvetőnek tartott: a disputa. Melanchton meg volt győződve arról, hogy minden tudományágban szükség van nyelvi képzésre. Ő maga Arisztotelészről és Ciceróról tartott előadásokat, a hallgatókat szónoklatok tartására és nyilvános vitákra ösztönözte. A nagyenyedi kollégium elődje a gyulafehérvári volt, Bethlen Gábor református fejedelem nagy gondot fordított arra, hogy „...a hazát református tudós keresztyén tanítókkal, tudós professzorokkal...” megékesítse.

(Szalárdi 1995) A gyulafehérvári kollégium törvényeit többek között a heidelbergi akadémia példájára alkották meg. A diákoknak minden szerdán filozófiai dispután, szombatonként pedig előadásokon kellett résztvenniük. A nyilvános vitatkozások, szónoklatok szokása Nagyenyedre is áthagyományozódott.

Mai oktatásunkban is fontos szerepe lenne mindennek, főleg a jogi felsőoktatásban, ahol az ügyész, ügyvéd, bíró szerepében a hallgatók kipróbálhatják anyagi tudásukat. Igyekezzon a mai jogi egyetemi előadó is meggyökereztetni és fenntartani a tanításnak ezt a módját is, hiszen a magukat érthetően, jól, választékosan kifejező jogászok előmozdítják az ügy pontosabb megismerését, az igazságos döntés meghozatalát.

A nagyenyedi kollégium egyik híres tanára, Szász Károly 1820-ban jogi katedrát kapott. Ekkor tartott székfoglaló beszédének címe: „A juris professzor” volt. Szász Károly közel engedte magához az ifjúságot és nem csupán egy ismerethalmaz megtanulását követelte, hanem rávezette arra a hallgatót, hogy gondolkozzék és így behatoljon a tudományok értelmébe. (Vita 1995)

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának alapítását a felvidéki református lelkész családból származó Király Tibor akadémikus, a Büntető eljárásjog professzora is szorgalmazta, egyike volt a jogi fakultás létrehozóinak. A jogi kar Szenátori Testületének tagjaként részt vett a jogi kar tudományosságának kialakításában, a református keresztyén szellemiség ápolásában. A büntetőeljárásjog professzoraként mindvégig arra törekedett, hogy az egyetemes, a magyar nemzeti és keresztyén kultúrát is közvetítse a hallgatóságnak. 2006-ban „Büntetőpolitikai konferenciát” szervezett, elnökölte az „Iskolateremtő személyiségek a magyar jogtudományban” című konferenciát.

A Kriminológia első oktatója Szabó András akadémikus volt, aki a legkiválóbb erdélyi elődök református szellemiségét, az erdélyi ember dicséretreméltó realitásérzékét és a tudomány legmagasabb, szinte művészi szintű művelését egyszerre volt képes biztosítani tudományos, oktatói és nevelői munkája során. Alkotmánybíróként olyan kifejezéseket eredetett meg, amelyek nélkül ma már a magyar büntetőjog tudományban nem lehet kommunikálni. Mindannyian használjuk a „szankciós zárkó” fogalmat és emlegetjük az Alkotmánybírószági határozatban általa meg-

fogalmazott bonmot-t, miszerint „alkotmányos jogállam nem akasztat”.

Szintén alkotmánybíró volt Erdei Árpád, aki 2002-ben lett egyetemi tanár a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán. 2009-ig a Büntetőeljárásjogi Tanszék vezetőjeként dolgozott, ekkor professor emeritusi címet kapott. 2003-ban a tagok az Alkotmánybíróság alelnökévé választották. Erdei professzor kutatási területe az összehasonlító büntetőeljárás-jog, a szakértők a büntetőeljárásban és a bizonyításelmélet.

2000-ben nevezték ki docenssé Bócz Endrét, egykori fővárosi főügyészt a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán. 2001-től vezette a Bűnügyi Tudományok Intézetét, a Kriminálisztika tantárgyat oktatta. Hazánk legátfogóbb, legrészletesebb Kriminálisztika tankönyvét szerkesztette. Bátran állíthatjuk, hogy a károlis joghallgatók igen elmélyült tudást szereztek a krimináltaktika, krimináltechnika és kriminálmetodika terén.

Szabó András követően Irk Ferenc, az Országos Kriminológiai Intézet egykori főigazgatója lett a Kriminológia tantárgyfelelőse a jogi karon. „A rizikótársadalom csapdái, a büntetőhatalom lehetőségeinek korlátai” témában folytatott kutatásokat. Irk Ferenc annak az Irk Albertnek a fia, aki 1912-ben Magyarországon elsőként gyűjtötte össze a kriminológiai iskolákat, Kriminológia című könyvében.

Az intézet tudományos tevékenysége

Az Intézet mellett működik a kutatóműhely, amelyet a bűnügyi tudományok „polihisztoráról”, a református Finkey Ferencről neveztünk el, ünnepélyes Tudományos Diákköri ülésünkön. 1909-ben olvasta fel székfoglaló értekezését az Akadémián. Így ajánlották professzor társai: „Ez idő szerint Finkey Ferenc az egyetlen az élő magyar büntetőjogászok közt, aki az anyagi és alaki büntetőjog egész rendszerét, valamint a börtönügyet és a büntetési rendszert önálló, nagyobb munkákban kimerítően feldolgozta. Mindkét terjedelmes tankönyve igen becses és igen használt tankönyvünk...” Reformátusként nagy hangsúlyt fektetett a közösségi életben való részvételre, annak szervezésére. Vallotta, hogy a hagyományok őrzése szellemi kötelessége a tudós embereknek. E szellemiséget igyekszik követni az Intézet is.

Az Intézet tudományos diákköri aktivitása évek óta kimagasló, amely a számos tudományos diákköri ülés megszervezésén túl, a hallgatói eredményekben és az oktatói-hallgatói szakmai kapcsolattartás minőségében is megmutatkozik.

Szervezői vagyunk az aktuális Bűnügyi Oktatók Országos Találkozójának, a Fővárosi és az Országos Büntetőjogi Perbeszéd-versenynek.

A Bűnügyi Tudományok Intézete az elmúlt húsz évben nagyszámú konferenciát szervezett, az ország legkiválóbb szakemberei fogadták el meghívásunkat és tartottak előadást az aktuális büntetőjogi, kriminalisztikai, kriminológiai, büntetés-végrehajtási témákban.

„A Bűnügyi Oktatók Országos Találkozója” 2004.

„I. Büntetőjogtörténeti Konferencia” 2005.

„A büntetőpolitika időszerű kérdései” 2006.

„A törvényes vád” 2008.

„Angyal Pál 1909-2009.” – a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karával közösen 2009.

„A kényszergyógykezelés aktuális kérdései” 2010.

„A Bűnügyi Oktatók Országos Találkozója” 2013.

„Krimináltaktika és krimináltechnika a XXI. században” 2014.

„Magyarország új Büntetés-végrehajtási Kódexe” 2014.

„Az igazságszolgáltatás büntetőjogi oltalmazása” 2015.

„Büntetőjogi jogérvényesítés a szerzői jogban” 2015.

„Mediáció a magyar igazságszolgáltatásban” 2017.

„5 éves a Büntető Törvénykönyv” 2017.

„Vadászok, halászok a jog hálójában” Csáki-Hatalovics Gyula főtít-kárral közös szervezésben, 2018.

Kiemelt fontosságú kutatási terület a gazdálkodással kapcsolatos bűncselekmények felderítése, bizonyítása, a törvényhozót és a jogalkalmazót egyaránt dilemma elé állító gazdasági viszonyok elemzése. Ennek érdekében konferencia-sorozatot szervezünk Újhelyi Bence ügyvéddel együttműködve. Négy konferenciát szerveztünk közösen 2016 óta, az első három konferencia utókiadványa már megjelent.

„Az új Be. és gazdasági bűnözés” című konferencia utókiadványa is megjelenik a közeljövőben.

OTKA pályázat keretében a Cybercrime témában végeztünk kutatást.

Az IM Oktatásfejlesztés, kutatástámogatás pályázat keretében a Csáládön belüli erőszak büntetőjogi és társadalmi megítélését kutattuk és jelentettünk meg kiadványt. Szintén IM pályázat keretében vizsgáltuk az új technológiák büntetőeljárásra és a büntetőjogra gyakorolt hatását.

A Jogi Doktori Iskolában a büntetőjog területéről oktatott tantárgyak a „Bűnösség és felelősség”, „Peccatum, delictum” és a „Cyber-crime”. A Károli Doktorandusz konferenciáin a Büntetőjogi szekció a legtöbb előadót vonzó szekciók között szerepel minden évben, utókiadványokban jelennek meg az ott elhangzott előadások.

A református szellemi örökség ápolása érdekében Dobrocsi Szilvia és Domokos Andrea a Károli Közösségi Napokon „Református büntetőjogász portrék” címmel előadás-sorozatot tartanak, ahol a bűnügyi tudományok kiváló református képviselőinek szakmai munkásságát mutatják be.

Tehetség gondozás az intézetben

A Károli Egyetem valamennyi hallgatója „tehetség”, különböző mértékben, különböző értelemben ugyan, de mindannyiukat úgy kell tekintenie a tanárnak, mint tehetséges diákot, aki vágyja megtanulni az értéket, és aki vágyik arra, hogy egy kutatóműhelyben az ő tehetsége, kreativitása is kibontakozzék, megmutatkozzék. Az már a tanár felelőssége, hogy miként szólítja meg az egyes diákot, miként képes ösztönözni a kutató- és gyakorlati munkára. Jőmagam a művészet erejét is „bevetem”: egy sokkoló színházi előadás (Lepkegyűjtő), vagy egy tehetséges művész meghívása (Mundruczó Kornél) mind olyan eszközök, amelyekkel a hallgató és a tanár közti kapcsolat közelebbivé tehető.

Igen fontos szempont egyetemünkön az, hogy a tanár a keresztyén szellemiséget felmutassa, erre kiváló példa a Móré Sándor és Szabó Zsolt által vezetett „Találkozások”, ahol a diákság megismerheti a tanár szakmai életútját és a Fennvalóhoz való viszonyát egyaránt.

A hallgatók nemcsak a tudomány területén szeretik kipróbálni magukat, igazán nagy az érdeklődés a gyakorlat iránt is. Ilyen irányú érdeklődésüket tárgyaláslátogatással, börtön-látogatással lehet kielégíteni, szakmai kirándulásokat lehet számukra szervezni a Kúriára, az Alkotmánybíróságra.

Legutóbb Aáry-Tamás Lajos, az oktatási ombudsman fogadta el a meghívást a Karra és a hallgatók nagy érdeklődéssel fogadták felajánlását, hogy az ő szakmai vezetésével vegyenek részt az iskolai erőszak magyarországi kutatásában.

Az egyik leghíresebb református nevelő, Karácsony Sándor fogalmazta meg: „A pedagógia célja a növekedés. Szellemi téren ez csak úgy elképzelhető, ha a nevelő mindig a legmagasabb intenzitású emberi lehetőséget képviseli növendékével szemben, s mindig is azt igényli tőle”. (Karácsony 1944)

Dr. Wiedemann János

SZAKMAI TAPASZTALATSZERZÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

A kiválasztott felsőoktatási intézménybe történt sikeres felvételit követően, az adott intézmény – amely a középiskolai évek alatt még elérendő célként lebegett a hallgató szeme előtt – egyszerre fontos eszközzé válik, mégpedig egy újabb cél, a megfelelő hivatás elérésének eszközévé. A tanulmányok megkezdését követően egy hallgató elsődleges célja a legjobb tanulmányi eredmény elérése, amelyet a tananyag megfelelő elsajátításával és arról való sikeres beszámolóval képes elérni. Vitán felül áll, hogy e feladat sok időt, energiát emészt fel és rengeteg áldozattal jár a hallgató részéről.

Az említett tevékenység végzése során sem szabad elfeledkezni ugyanakkor arról, hogy a majdani sikeres munkavállalás – a jó tanulmányi eredmény kétségtelenül legfontosabb feltétele mellett – további feltételek meglétét is megköveteli. Utóbb említett követelmények alatt elsősorban azt kell érteni, hogy a munkáltatók igyekeznek olyan személyt kiválasztani az adott pozícióra, akinek a megfelelő tudás mellett a szükséges egyéb egyéni képességek is a birtokában vannak, illetve rendelkezik szakmai tapasztalattal. A legnagyobb nehézség a szakmai tapasztalattal kapcsolatban merül fel, hiszen a vágyott hivatás nem gyakorolható a felsőoktatási tanulmányok befejezése, azaz a diploma megszerzése előtt, így tehát első látásra lehetetlennek tűnhet pályakezdőként megfelelő szakmai tapasztalat birtokában jelentkezni egy álláshelyre.

A megoldást az jelenti, ha a felsőoktatásban töltött időre nem csupán eszközként tekintünk, hanem lehetőségként is megéljük. A szakmai tapasztalat megszerzésének alapvetően két módja lehet ebben az időszakban. Egyfelől ismert és népszerű lehetőség, ha valaki az egyetemi éve alatt a tanulmányokhoz kötődő szakmai feladatokat is ellát különböző intézményekben, egyéb munkahelyeken (ideértve a bíróságon, ügyész-

ségen, közjegyzői vagy ügyvédi irodában folytatott szakmai gyakorlatot is). Másfelől – és ez talán kevésbé tudatosan a hallgatókban – a szakmai tapasztalat megszerezhető a felsőoktatási intézmény falai között is. A felsőoktatási intézménynek ugyanis nem csupán hallgatója lehet valaki, hanem hallgatóként munkavállalóhoz nagyon hasonló helyzetbe is kerülhet. Gondoljunk csak a demonstrátori tevékenységre, vagy azokra a kutatásokra, amelyekben hallgatóként is lehetőség van közreműködni. Az említett tevékenységek kifejtése során az adott személy sokkal inkább „munkavállalói” helyzetben van, mint hallgatói pozícióban.

Fontos hangsúlyozni, hogy a felsőoktatási intézményben megszerezhető szakmai gyakorlat nem csupán azok számára járhat előnyökkel, akiknek célja kifejezetten az egyetemen való későbbi oktatás, hanem minden, később munkát vállalni szándékozó hallgatónak. Jó szívvel ajánlom a hallgatók figyelmébe az előző kiadványban e témában közzétett gondolatokat, az alábbiak szerint összefoglalva.

A munkahelyi feladatok ellátásához szükséges kompetenciák, készségek esetében a szakmai ismereteken, szaktudáson kívül, a munkáltatók a szaktudáson kívüli ismereteket is keresik. De mik is ezek a szaktudáson kívüli ismeretek, s miért olyan fontosak a munkaerőpiac keresleti oldalán? Ha a kérdést röviden és egyszerűen akarjuk megfogalmazni, akkor a kreatív és jó minőségű munkavégzéshez szükséges képességek összessége. Azaz nem a lexikális tudásra épülő munkavégzés, hanem egy merőben más minőségű tudás, mint az önálló munkavégzés képessége, a probléma megoldási képesség, a nagy munkabírás, a csapatmunkára való alkalmasság, a racionális gondolkodás, az idegen nyelvi ismeret, az írásbeli és szóbeli kommunikáció magas szinten művelése vagy a munkaszervezési és általános szervezési készség.

A felsőoktatási intézményben pedig – az előzőkben említett formában – az egyetemi évek alatt megszerezhető

- az önálló munkavégzési képesség, hiszen a szemináriumi feladatokon kívül sok olyan egyetemi projekt van, amibe bekapcsolódhatnak a hallgatók;
- a problémamegoldási képesség, hiszen ezen projektek során problémákat kell megoldaniuk, például a kutatásvezető instrukciói alapján;

- a nagy munkabírás, hiszen a tanulmányok mellett végzett egyetemi munkák, ösztöndíjprogramokban történő párhuzamos részvétel ezt nemcsak megkövetelik, hanem folyamatosan tökéletesítik;
- a csapatmunkára való alkalmasság, hiszen akár egyetemi projektről, akár külföldi ösztöndíjról van szó, minden esetben másokkal kell együttműködnünk, eredményeinket megosztani velük és összekapcsolni munkájukat a miénkkel, hogy a kívánt projektcélt elérjük;
- az idegen nyelv ismerete, hiszen nemcsak az oklevélhez szükséges nyelvvizsgát kell megszerezni, hanem azt használni is tudni kell a mindennapokban, amire számos ösztöndíjprogram nyújt lehetőséget;
- a munkaszervezési és általános szervezési készség, hiszen a lelkes hallgatók segítségét a tanszékek és a kari adminisztráció is mindenkor szívesen fogadja.

Végezetül – miután ismertettem a felsőoktatási intézményben megszerzhető szakmai tapasztalat lehetőségeit – utalni kívánok arra is, hogy az egyetemi évek alatti tapasztalatszerzés eme módjára és az intézményen kívüli szakmai gyakorlatra sokkal inkább, mint egymást kiegészítő, semmint egymással versengő lehetőségekre érdemes tekinteni.

Dr. habil. Kun Attila PhD

A MUNKAJOGI ÉS SZOCIÁLIS JOGI TANSZÉK TEHETSÉGGONDOZÁSA

Abogy a TDK volt és jelenlegi tagjai látják...

„A munkajog iránti szeretetemet két embernek köszönhetem: Prof. Dr. Hajdú Józsefnek és Dr. Kun Attilának. A kutatói munka iránti elkötelezettségem pedig a TDK keretében velük töltött idő eredménye. Az egyetem elvégzése óta sikerült a szakterületen maradnom és olyan intézményekkel volt lehetőségem dolgozni, mint az Európai Bizottság Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, az ENSZ Nemzetközi Munkaügy Szervezete (ILO), az UNICEF és a UN Women. Jelenleg a Genfi és a Pennsylvania-i Egyetemen dolgozom különböző projekteken; az ILO-val pedig nemzetközi konzulensként működöm együtt.” *(Dr. Sári Dóra)*

„Esetemben a tanszék által kifejtett tehetséggondozás több, mint meghatározó volt szakmai előmeneteletem tekintve, konkrétan Kun Attila tanszékvezető úrnak és Hajdú József professzor úrnak köszönhetem azt, hogy ma munkajoggal foglalkozom. A Munkajogi Tanszék tevékenységében 2007 óta veszek részt, kezdetben demonstrátorként, a diploma megszerzése után ösztöndíjas PhD-hallgatóként, jelenleg pedig más „fokozatos” oktatóként. Az oktatói tevékenység mellett a bankszektorban dolgozom, vezető munkajogászként. Mindezen eredmények elérésében felbecsülhetetlen szerepe volt a tanszéki tehetséggondozásnak.” *(Dr. Marencsák Zsolt)*

„A Tanszéken működő tehetséggondozásnak köszönhetően, már demonstrátorként részt vehettem az egyetemi tudományos életben. Publikációim és az OTDK pályamunkám révén PhD hallgatóként abban a megiszteltetésben van részem, hogy továbbra is Dr. Hajdú József professzor úr és Dr.

Kun Attila tanszékvezető úr irányítása alatt folytathatom tanulmányaimat, kutatásaimat. Munkám során a Nemzetgazdasági Minisztériumban (majd Pénzügyminisztériumban) a társadalombiztosítási rendszer finanszírozási területének szabályozásáért tartozom felelősséggel, emellett a Karon jelenleg megbízott oktatóként is dolgozom.” (dr. Gergely Katalin)

„A tanszéki tehetséggondozás meghatározó volt a szakmai életutam szempontjából. A Tanszék munkájában 2011 óta vettem részt, kezdetben demonstrátorként, a diploma után pedig a Doktori Iskola hallgatójaként a kutatási tevékenységemet is tanszéki keretek között végzem. A tanszéki tehetséggondozásnak köszönhetően, egyetemi éveim alatt számos pályázaton és programon vehettem részt (nemzetközi Erasmus Intenzív Programok Finnországban, Hollandiában, Országos Tudományos Diákköri Konferencia, Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Verseny, Rézler Gyula ösztöndíjas program az USA-ban).” (dr. Konta Éva)

„A Tanszék munkájában 2013 óta működöm közre demonstrátorként, majd doktoranduszként és ezzel párhuzamosan megbízott oktatóként. Azóta számos szakmai és nemzetközi programon, versenyen és konferencián vehettem részt a tehetséggondozás keretében. Külön kiemelném az Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Versenyt, amelyre a tanszék minden évben komoly erőfeszítést fordít. Dr. Kun Attila tanszékvezető úr bírákat és ügyvédek is bevon a versenyre való felkészítésbe, hogy minél több perspektívából láthassuk a különböző jogeseteket. Ezek jóval túlmutatnak az adott versenyeken, az egyetemi élet utáni jövőre is készülünk mindeközben. Doktorandusz kutatásaim mellett a szakszervezetek világában végzek gyakorló munkajogász tevékenységet” (dr. Kiss Bettina Boglárka)

„Egyetemi tanulmányaim folyamán kimagasló jelentősége volt a Tanszék tehetséggondozásának. 2014 óta aktív résztvevője vagyok a tanszéki munkáknak, az egyetem elvégzése óta pedig, mint ösztöndíjas PhD hallgató és megbízott oktató vagyok jelen az egyetem életében. Elsőként az Erasmus Intenzív Programban vettem részt, ezt követően lettem demonstrátor. A Tanszék kiváló oktatóinak segítségével lehetőségem nyílt arra, hogy részt vegyek, és kiemelkedő eredményt érjek el az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, az Országos Munkajogi Jogeset-

megoldó és Perbeszéd Versenyen, a HS MCC nemzetközi munkajogi perbeszédmondó versenyen, valamint a Nemzeti Tehetség Programban. A Tanszék oktatói igyekeztek segíteni gyakornoki lehetőségek feltárásában, aminek szintén sokat köszönhetek.” *(dr. Rácz Ildikó)*

„Dr. Homicskó Árpád Olivér, a KRE ÁJK dékánhelyettese, a Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék tanszékvezető helyettese, témavezetőm a doktori programban, s így szoros munkakapcsolat alakult ki közöttünk. Rendkívül dinamikus, nagy tudású embernek ismertem meg, aki nem csak a szociális jog tudománya iránt elkötelezett, hanem azok iránt is, akiket ez a jog védeni szándékozik. Elméleti felkészültsége megkérdőjelezhetetlen a szociális és társadalombiztosítási jog területén, ugyanakkor mélységeiben is ismeri a gyakorlati alkalmazás során felmerülő problémákat, dilemmákat. A tehetséges hallgatókat felkarolja, minden erővel segíti és támogatja, folyamatosan keresi számukra az érvényesülés lehetőségeit, képességük kibontakoztatásában minden lehetséges eszközt mozgósít.” *(Czibere Károly)*

A Károli Gáspár Egyetemen a Munkajogi és Szociális Jogi Tanszékhez tartozik az egyik olyan tantárgy – az orvosi jog –, ami akkora népszerűségnek örvend, hogy csak többszöri próbálkozásra sikerült felvennem. Az órát Dr. Homicskó Árpád Olivér tartja, akinek előadásmódja és szemlélete még érdekesebbé teszi ezt az amúgy is különleges jogterületet. A tanár úrral az első szakmai együttműködésünk egy OTDK dolgozat opponálása volt, amit az ő iránymutatásai alapján készítettem el. A szakdolgozatomat egy orvosi jog témában tartott előadáson hallottam, érdekes eset kapcsán választottam ki, amiben óriási segítséget jelentett a Tanár úr szakmai tudása és a területre való rálátása. A konzultációink során ő volt az, aki igyekezett eligazítani ebben a több jogágat magába foglaló területen. A biztatására a szakdolgozathoz OTDK dolgozat lett, az együttműködésünk pedig oly annyira motivált, hogy hatására jelenleg doktorandusz-hallgatóként kutatom az orvosi jog egy szegletét. Homicskó tanár úr kiváló konzulens, nemcsak arra ösztönöz, hogy a dolgozatban fejtssem ki a saját véleményemet, valamint arra, hogy keressem a témám új megközelítési módjait, de az első publikációimra és a konferenciákon való előadásaimra is ő biztatott. *(dr. Szútor Vivien)*

„Harmadéven számos új, hangsúlyos jogi tárgy is megjelent a tantárgyak között, mint pl. a munkajog és az európai uniós jog. A munkajogot nagyon szerettem, a kiváló oktatói csapat miatt. Külön köszönettel illeti ezért Dr. Homicskó Árpád Olivér Tanár urat és Dr. Hegedűs Bulcsú Tanár urat. Homicskó Tanár úr óráit annyira kedveltem, hogy aztán választható tantárgyát, az orvosi jogot is felvettem. Ez aztán későbbi szakmai és tudományos irányválasztásomban, meghatározó szerepet játszott. Dr. Hegedűs Tanár úr pedig gyakorlati vitafórumokat szervezett. Ezen gyakorlatok nyomán, számosan közülünk a munkajogi perbeszédversenyen is elindultunk... A Szakkollégium keretei között pedig, nagyon sok olyan témát dolgoztunk fel, amely a jogi alapismereteken túl, a jog rendszerének fejlődési irányai tekintetében adtak kiváló alapot. Valójában ennek kapcsán határozta el, hogy jelentkezek a PhD képzésre, ahol a témavezetőm Homicskó Tanár úr.

De hogy az ösztöndíjról is ejtsek néhány szót, a szakdolgozati témámmal pályáztam a Budapest Ösztöndíj Programra, amit meg is nyertem, így a kutatómunkámat a Fővárosi Önkormányzat támogatta. Ekkor már kifejezetten az egészségügyi jog területével foglalkoztam – mint szakmai irányvonallal –, ez határozta meg a kutatási területemet is. A témavezetőm Dr. Homicskó Árpád Tanár úr volt. A kutatás olyan bőséges forrásanyagot biztosított számomra, hogy az államvizsgák előtt egy konferencia keretében, Dr. Homicskó Tanár úr támogatásával előadás, majd publikáció és születhetett a téma kapcsán.” *(dr. Gulyás Dávid)*

Főbb tevékenységeink

Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Verseny

A munkajogi jogesetmegoldó verseny elsősorban a harmad-, negyed- és ötödéves hallgatók számára ajánlott, hiszen a munkajog I. és II. teljesítésére harmadévben kerül sor.

A munkajog ismerete elengedhetetlen a verseny folyamán, ugyanis a résztvevők munkajogi jogesetekkel (munkaviszony megszüntetése, kárfelelősség stb.) találják szembe magukat, és a sorsolástól függően al-

peresi, felperesi, illetve bírói pozícióban kell megoldaniuk a jogvitákat. Ezen kívül a polgári peres eljárásban való kiigazodás is jelentős segítséget nyújt a résztvevőknek, mivel a megoldott jogesetet az eljárás szabályainak megfelelően kell bemutatniuk. A „perszimuláció” során a hallgatók aktív résztvevőként csöppennek bele a tárgyalás folyamatába.

Az országos verseny megrendezésére évente egyszer kerül sor, tavasszal, április környékén. A versenyen való indulás előfeltétele a „Jelenetek a tárgyalóteremből” c. tantárgy teljesítése Dr. Pál Lajos ügyvéd úr vezetésével, amely folyamán a hallgatók egy féléven keresztül tanulhatnak a munkajogi perek fortélyairól. Az országos verseny előtt a Tanszék rendez egy kari fordulót (jellemzően a tréninghéten), amin a jelentkező versenyzők közül kikerülnek azok, akik részt vehetnek az országos megmérettetésen (három fő). Ezt követően kezdődik a versenyre való felkészülés időszaka, ami egyrészt egyénileg történik, másrészt pedig a Tanszék lehetőséget biztosít arra, hogy a versenyzők találkozzanak és „jó tanácsokat” kapjanak praktizáló ügyvédektől, bíraktól, bővítve elméleti tudásukat a gyakorlati fogásokkal.

A verseny végén a résztvevők közül mind a három pozícióban (alperes, felperes, bíró) sor kerül a dobogós helyezettek rangsorolására. Mindemellett az egyetemeket csoportosan is értékeli. Minden évben az az egyetem rendezi meg a versenyt, amelyik a csapatok közül az első helyezést éri el. Egyetemünk hallgatói szinte minden évben kiváló eredményekkel öregbítik a Kar hírnevét. Többek között a csapatversenyben országos első és harmadik helyezést is értünk már el, valamint a legjobb bíró és felperes cím megszerzésére is sor került ez ideig.

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon: Dr. Kun Attila (kun.attila@kre.hu).

Országos Tudományos Diákköri Konferencia

TDK-ra, OTDK-ra való dolgozat megírását azoknak a diákoknak ajánljuk, akik érdeklődnek a tudományos kutatómunka iránt. Lényegében bármely évfolyam számára ajánlott a részvétel, hiszen ez nincs korlátokhoz kötve, azonban szükséges, hogy a hallgató az adott kutatási témában jártas legyen.

Tanszékünk oktatói segítséget nyújtanak mind a téma kiválasztásában (ha az szükséges), mind az egyénileg meghatározott kutatás folyamatában.

A versenyt egy igen hosszú kutatómunka előzi meg, amely során a résztvevő egy kiválasztott témakörben széles kutatást végez. A kari fordulón kiválasztásra kerülnek azok a munkák, amelyek továbbjutnak az országos versenyre. A dolgozatok bemutatására egy összefoglaló prezentációval kerül sor. Az országos verseny megrendezésére két évente kerül sor, így egy hallgatónak a tanulmányai során maximum háromszor nyílik lehetősége arra, hogy megméretesse magát. A versenyen való részvétel erősíti az elméleti és a gyakorlati készségeket is.

Az országos verseny állam- és jogtudományi szekciója munkajogi tagozatában diákjaink számos esetben helyezést értek el, legyen szó akár különdíjról, akár dobogós helyezésekről.

Tanszékünk eredményei, az utóbbi évekből

2017 - Németh András, II. helyezés + különdíj

2015 - Rácz Ildikó, III. helyezés

2013 - Konta Éva Mercédesz, különdíj

2011 - Gergely Katalin, I. helyezés + különdíj

2009 - Kárpáti Judit, különdíj

2007 - Kollár László, I. helyezés + különdíj

Felsmann Tamás, III. helyezés

2005 - Sári Dóra, II. helyezés

Téglási András, különdíj

2003 - Merényi Anna, II. helyezés

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktatók a Karon:

Dr. Kun Attila (kun.attila@kre.hu),

Dr. Homicskó Árpád Olivér (homicsko.arpad@kre.hu).

Hugo Sinzheimer Moot Court Competition

A 2016 óta megrendezésre kerülő és egyre nagyobb hírnévnek örvendő

nemzetközi (EU jogi) munkajogi perbeszédmondó versenyre a Tanszék minden évben delegál versenyzőt az országos csapatba. A hallgatók központi, országos kiválasztását követően, a Tanszék oktatói (Kun Attila, aki a verseny hazai koordinátora) és korábbi versenyzői (Kiss Bettina Boglárka, Rácz Ildikó doktoranduszok) aktívan részt vesznek a hallgatók szakmai és előadói felkészítésében.

A verseny két nagy részből áll: egyrészt a mindenki számára megadott jogesettel kapcsolatban, a csapatoknak nagyjából 20-20 oldalas felperesi és alperesi beadványt kell készíteniük. Másrészt pedig – általában június közepén – sor kerül a szóbeli fordulók megtartására (ezidáig: Amszterdam-Hollandia, Aarhus-Dánia, Cassino-Olaszország), ahol perszimuláció keretében a tárgyalások megtartásra kerültek, és – a sporteseményekhez hasonlóan – kisorsolták az egymás ellen érvelő csapatokat.

Magáról a verseny struktúrájáról érdemes elmondani, hogy Magyarországról (intézményi partnerként) a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Munkajogi és Szociális Jogi Tanszéke vesz részt a szervezésben, természetesen a többi hazai munkajogi tanszék, így különösen az ELTE ÁJK és DE ÁJK bevonásával. A verseny tartalmi előkészítését egy nemzetközi szervezőbizottság (Organising Committee) végzi, amely munkájában holland (Beryl ter Haar), spanyol (Antonio Garcia-Muñoz Alhambra), lengyel (Piotr Grzebyk), dán (Natalie Videbæk Munkholm) grúz (Zakaria Shvelidze) és magyar (Kun Attila, tanszékvezető, habilitált docens) szakemberek vesznek részt. Magyarországgal együtt például 2018-ban az alábbi országok képviseltették magukat: Ausztria, Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Grúzia, Hollandia, Lengyelország, Litvánia, Németország, Olaszország és Portugália.

2018-ban az OBH támogatta, 2019-ben az Igazságügyi Minisztérium támogatja a felkészülést.

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon: Dr. Kun Attila (kun.attila@kre.hu).

Dr. habil. Lóth László PhD

TEHETSÉGGONDOZÁS A GAZDASÁGI ÉS VEZETÉSTUDOMÁNYI INTÉZETBEN

Az ÁJK Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézete viszonylag fiatal, de dinamikusan fejlődő, a képzések összetettsége miatt a legtöbb oktatót foglalkoztató szervezeti egység. Képzési színtje az összes ÁJK hallgatót érintik, a hivatáshoz szükséges kiegészítő ismereteket a jogászoknak és két alapképzésen közgazdászdiplomát, illetve felsőoktatási szakképzettséget nyújt.

A kar specialitása, hogy együtt képez egy vállalat, szervezet életében fontos menedzsereket: jogászokat, gazdálkodás és menedzsment szakos, illetve emberi erőforráshoz értő vezetőket.

Ezért az intézeti oktató-kutatómunka természetes jellemzője, hogy folyamatosan foglalkozik a tehetségekkel. Ennek meghatározása a kiegészített *Renzulli*-féle modell alapján négy összetevőből áll:

- átlag feletti általános képességek: ide tartozik a magas szintű elvont gondolkodás, fejlett anyanyelvi képességek, jó memória, hatékony információfeldolgozási stratégiák
- átlagot meghaladó *speciális képességek*: amelyek a nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, testi-mozgásos, szociális-interperszonális, intraperszonális képességek
- *kreativitás*: több elemből épül fel, amik az originalitás, flexibilitás, fluencia, problémaérzékenység
- feladat iránti *elkötelezettség*: érdeklődés, versenyszellem, kitartás, emocionális stabilitás

Mind ezek természetesen a színvonalas egyetemi tanulás során is szükségesek, de a többletet, az átlagos szintet meghaladó tehetségelemek fejlesztését segíti, hogy intézetünk oktatói maguk is gyakorló szakemberek, nagy

részük korábbi vagy jelenleg is aktív vállalati-vállalkozási, intézményi vezető. Így kellő tapasztalattal rendelkeznek a tehetségek felismerésében és ami még fontosabb, menedzselésükben.

Folyamatosan figyeljük a tanulmányok során a hallgatói tevékenységeket, amelyek az emberierőforrás, illetve a gazdálkodási és menedzsment tárgyakban sok-sok gyakorlati feladatot, a tankönyvívű példák helyett valós problémák megoldását, a tanultak folyamatos alkalmazását igénylik. Ezek kitüntetett megjelenése a tanulmányokat lezáró szakdolgozatok, záródolgozatok gondozása, az olyan témaválasztás és kidolgozás ösztönzése, ami a gyakorlatra, a vállalati vezetői helyzetekre orientálódik. Oktatóink egyfajta katalizátorként működnek ezen a területen, a tehetségek ugyanis nemcsak létező adottságok, hanem felszínre kerülésüket, érvényre jutásukat segítjük mind a tanulmányok alatt, mind az elhelyezkedés során.

Milyen munkaformákban?

- Támogatjuk a kiemelkedő szak- és záródolgozatok továbbgondozását. Bízunk abban, hogy a publikációs lehetőségben, a magasabb szintű, mesterképzési rendszerekben is továbbfejleszhető alkotások megszületésében tudunk közreműködni;
- konkrét előkészületek keretében dolgozunk egy új, kereskedelem és marketing alapszak és egy vállalkozásfejlesztő mesterszak alapításán. Így végzett hallgatóink itt folytathatják tanulmányaikat, illetve vizsgázhatnak hozzánk;
- továbbfejlesztjük a TDK-támogatást, a témaválasztástól a kutatás segítésén át a zsűrizés során, akár hazai, akár nemzetközi kapcsolatokkal (jelenleg a Selye János Egyetemen és a Partiumi Keresztyén Egyetemen). Tervezzük Gazdaság- és Vezetéstudományi Tudományos Diákkör meghirdetését;
- az intézeti kutatómunka fejlesztése során tervezzük a Gazdaság- és Vezetéstudományi Kutatóműhely megalapítását, elsősorban a szakterületek tudományos tevékenységének bővítése, az egyetemközi, illetve a szakmai-tudományos társaságokkal való kapcsolatok együttműködése keretében;

- olyan workshopokat szervezünk, amelyek egy-egy kiemelkedő fontosságú témakört dolgoznak fel, hazai és külföldi szakemberek közreműködésével;
- intézeti konferencia keretében a gazdasági és vezetéstudományi szekciókban a hallgatók kapcsolatba kerülnek a szakma legkiválóbb képviselőivel;
- a Magyar Nemzeti Bank két speciális ösztöndíjat nyújt a gazdasági képzésben résztvevő hallgatóknak. Az MNB Kiválósági Ösztöndíj egy gazdálkodás és menedzsment szakos, az MNB Ösztöndíj emberi erőforrás, illetve gazdálkodás és menedzsment szakos hallgatóknak nyújt támogatást. A szabályzatok kidolgozásában a jelöltek kiválasztásában és az ösztöndíjak odaítélésben közreműködünk;
- segítjük a hallgatók elhelyezkedését, olyan lehetőségek áttekintésével, amelyek alkalmasak a nekik legjobban illeszkedő hivatás megtalálásához;
- ösztönözzük a hallgatók demonstrátori pályázatait, bekapcsolásukat az intézeti oktatómunkába, hangsúlyosan olyan kompetenciákkal, amelyek a további életpálya során hasznosak lehetnek;
- tervezzük a végzett hallgatók pályaeértékesítésének a segítségét, a legjobb végzett hallgatókat a diploma megszerzése után be kívánjuk vonni óraadó gyakorlatvezetőként az oktatásba.

Dr. habil. Birher Nándor PhD

JOGELMÉLETI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖR

A Jogelméleti TDK akár az első évfolyamtól kezdve ajánlott minden évfolyam számára, elsősorban azon hallgatóknak, akik a tételes jog ki-elégítő szintű ismerete mellett többet szeretnének tudni a jognak az írott jogforrásokon túli szerepéről, a jog valóságos, a jogszabályok szövegén túli működéséről, a jog eredetéről, értelmezési lehetőségeiről és ebből fakadó, megszüntethetetlen bizonytalanságáról, avagy jog és erkölcs, jog és igazságosság kapcsolatáról.

További fontos és érdekes kutatási terület lehet a jog és egyéb normarendek, úgymint a vallás és erkölcs kapcsolata. Kiemelt jelentőségű ez a kérdéskör a „civilizációk harcának” korában, ill. az egyre technikaiabb szabályozás felé elcsúszó, ún. modern technológiák gyors fejlődésének idején.

Különösen ajánlott a jogelméleti TDK azoknak, akiket érdekelnek a társadalmi, gazdasági és műszaki fejlődés következtében felvetődő jogi problémák, a bioetikai kérdésektől a jog és erkölcs határhelyzeteinek megoldásán át, az állati jogok vagy a mesterséges intelligencia által felvetett problémáig. A Jogelméleti TDK nem a tételes (az ún. pozitív) jog elemzésével, hanem a tételes jog mögötti elméleti kérdéssel foglalkozik – azokat a problémákat vizsgálja, amelyek a jog alapjainak kritikájaként, a jogszabályok helyességének mércéjeként jelennek vagy jelenhetnek meg.

A program a fenti kérdések megismerésén és megvitatásán túl lehetőséget biztosít – valamely jogelméleti téma tudományos igényű feldolgozása révén – az Országos Tudományos Diákköri Konferencián való megmérettetésre, valamint az esetleges későbbi doktori (PhD) tanulmányok előkészítésére.

A program működtetője: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék.

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon a TDK vezetője: Dr. habil. Birher Nándor (birher.nandor@kre.hu), a TDK titkára, egyben a Tanszék tanársegéde: Dr. Nagy Péter (nagy.peter@kre.hu).

Dr. habil. Boóc Ádám PhD

TEHETSÉGGONDOZÁS A KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG TANTÁRGYHOZ KAPCSOLÓDÓAN (AGRÁRJOGI JOGESETMEGOLDÓ ÉS PERBESZÉDMONDÓ VERSENY)

A tantárgy neve alapján a hallgatóknak sokféle dolog juthat első hallásra az eszükbe. Megkockáztatva a tévedést, azok egyike sem a környezetvédelemre és az agrárterületre vonatkozó jogi szabályozás köré csoportosul, azonban vélhetően mindenki fantáziájában az egyetem falain kívüli képek és korábbi – akár gyerekkori – emlékek kerülhetnek elő. Ennek alapján – a lehetőségekhez képest – én is igyekszem az egyetem falain kívülre elkalauzolni a hallgatókat, hogy számos szabályt, a szabályra okot adó körülményt és a szabályozás hatásait magában a szabályozott környezetben lássa, hallja, vagy egyéb módon érzékelhesse. Erre természetesen számos példát lehetne hozni, de talán az erdészeti szabályozás áttekintése a legbeszédesebb. Itt ugyanis az előzetesen iskolapadban hallott fogalmakat, okokat (megoldandó problémákat) és okozatokat (jogi szabályozást, mint 32 megoldást) egy autentikus erdei környezetben, a mindennapi életben az adott jogi környezetet értelmező és alkalmazó személy szájából is hallhatják a hallgatók, amely – az eddigi visszajelzések alapján – a papíron olvasott, az előadáson hallott információk mélyebb megismeréséhez, megértéséhez vezet.

Etekintetben a hallgatóknak a tantárggyal való megismerkedés fél éveit olyan időszaknak tekintem, amely – erre való nyitottság esetén – közelebb hozhatja őket mind az agrárterülethez, mind a környezetvédelemre vonatkozó szabályokhoz. Az ismeretlenről jó eséllyel idegenkedünk, azonban mihelyt változás következik be ebben az állapotban, az egy olyan erőt és

pluszt adhat, ami az addigi, esetleg rejtett érdeklődést tehetséggé emeli, amely később akár az illető hivatásának alapjául is szolgálhat.

A tantárgy agrárjogi részéhez kapcsolódóan, a hallgatóknak lehetőségük van az egyik legrégebbi országos versenysorozatban is megmérettetni magukat, hiszen az egyetem már a kezdetek óta részt vesz a minden évben megrendezésre kerülő Országos Agrárjogi Jogesetmegoldó és Perbeszédmondó Versenyen, amely remek lehetőség azoknak, akik már az egyetemi éveik alatt szeretnék próbálgatni a szárnyaikat.

A tantárgy oktatói az egyszerű ismeretátadáson túl, igyekeznek az egyetemi évekhez olyan szakmai és személyes élményeket nyújtani, amelyekre örömmel emlékeznek majd vissza a dolgozós hétköznapiakba csempészett egyetemi barátokkal való találkozások során.

A szakmai programok eddig a tantárgyat éppen felvevő hallgatók számára kerültek meghirdetésre, de a részvétel lehetősége – a program megvalósíthatóságához igazodó létszámmra is figyelemmel – minden hallgató, vagy akár volt hallgató számára is nyitott.

Prof. Dr. habil. Rixer Ádám PhD

A LŐRINCZ LAJOS KÖZJOGI KUTATÓMŰHELY

1. A tények

A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely (a továbbiakban: Műhely) 2010 decemberében jött létre a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán (a továbbiakban: Kar), Lőrincz Lajos özvegyének kifejezett támogatásával. Lőrincz Lajos akadémikus a hazai közigazgatástudomány korszakos képviselője; a hazai közigazgatási képzés és kutatás mai rendszerét, főbb irányait mind a mai napig meghatározza a Kar volt dékánjának, a Közigazgatási Jogi Tanszék korábbi vezetőjének munkássága. A Műhelyt a Közigazgatási Jogi Tanszék és az Alkotmányjogi Tanszék oktatói és demonstrátorai hozták létre, vezetőjévé Rixer Ádámot, a Közigazgatási Jogi Tanszék vezetőjét választották. A szárnybontogatás időszakában nagy segítségünkre volt Kukorelli István Tanár Úr is, aki tanácsaival és biztos értékítéletével komoly inspirációt nyújtott a Műhely tagjainak.

A Műhely a kezdetektől azzal az igénnyel működik, hogy a közjogi kutatások kari, egyetemi, sőt hazai zászlóvivője legyen, egyfajta állandó keretül szolgálva a meg-megújuló kutatásokhoz. A célkitűzések között nem csupán az államisággal, a közhatalom mindenkori sajátosságaival és az egyes jogok tartalmával kapcsolatos kérdések feldolgozása, bemutatása jelent meg; folyamatosan az érdeklődésünk homlokterébe tartoztak-tartoznak azok a probléma-felvetések is, amelyek az Egyetem fenntartója, a Magyarországi Református Egyház prioritásaival is szinkronban vannak. Így a határon túli magyar közösségek, a magyar nyelv, a hazai romákkal kapcsolatos kérdések mindegyike a Műhely által szervezett konferenciák, illetve önálló kötetek témája volt (példa erre a következő két mű is: Móré Sándor: *Románia uniós csatlakozásának hatása az ország emberi jogvédelmi*

rendszerére, különös tekintettel a romániai magyarok helyzetére. Budapest, KRE ÁJK – Patrocinium, 2012; vagy éppen Ádám Rixer (ed.): *Migrants and Refugees in Hungary.* Budapest, KRE, 2016). Külön említendő az identitás-kérdést körüljáró rendezvények sora, közülük is kiemelkedik a „Nemzeti identitás – alkotmányos identitás. Az identitás-vita újabb fejleményei” című konferencia, amelyre 2018. december 3-án, a KRE ÁJK Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely szervezésében került sor. A KRE Hittudományi Karán lezajlott esemény – a kutatóműhely hagyományainak megfelelően – egy különösen aktuális és közérdeklődésre számot tartó társadalmi-jogi kérdést járt körül. A számos hazai és határon túli magyar alkotmánybíró, állami vezető és egyetemi oktató aktív részvételével zajlott eseményen előadást tartott Trócsányi László igazságügyi miniszter, egyetemünk oktatója is. A résztvevők nem csupán a kialakulófélben lévő jogalkalmazói gyakorlatot elemezték, értelmezték, de azokat a kontextusokat is, amelyek az autonómia, szuverenitás, hatalommegosztás, állami szerepvállalás vagy éppen a 21. századi nemzetállamiság elvontabb jelenségeiből állnak össze.

A kutatóműhely forma – amely nem jelent önálló jogi személyiséget – nem csupán arra alkalmas, hogy bizonyos pályázatok esetében a források felhasználásának keretei felismerhetők legyenek, hanem – s ez legalább ilyen fontos – arra is, *hogy a legfrissebb, akut, a jogi-igazgatási kérdéseket is feszegető új társadalmi jelenségekre azonnal reagáljunk.* Példa erre a „gyorsreagálású” működésre a Magyarország Alaptörvénye tiszteletére született kötet, amely hazánkban elsőként reflektált e jogi újdonságra, illetve – fentebb már említett – a ’menekültkötet’, amelynek előkészítése már 2015 őszén megindult. Különleges színfolt volt – a Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely *Vitasorozatának* első köteteként – a történeti alkotmány mai jelentéstartalmait feltáró kismonográfia is, amely kifejezetten hiánypótló műként jelent meg (Rixer Ádám: *A történeti alkotmány helye mai jogunkban.* Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely Vitasorozat; 2013, 1.). A Műhely tevékenysége elválaszthatatlan a Közigazgatási Jogi Tanszékétől, melynek oktatói és mindenkorai demonstrátorai jelentik annak

motorját. A Műhely és a Közigazgatási Jogi TDK egyidejű szimbiózisa és érdemi különállása is természetes, hiszen egyazon történet különböző fejezeteiről van szó: előbbi inkább a szervezett tudományos kutatás terepe, utóbbi pedig – előbbi háttérként is – inkább az önképzés, elmélyültebb ismeretszerzés és a tudományos jellegű tapasztalatszerzés terepe.

2. Célok — útban a megvalósulás felé

1) *Kiemelt célunk a kutatóműhely intézményen belüli és kívüli láthatóságának növelése, a szakmai kapcsolatok, együttműködések bővülő rendszerének megteremtése*

Meggyőződésünk, hogy a jog belső multidiszciplinaritását, illetve az interdiszciplinaritást hangsúlyozó, azokat 'elvárásá' tevő kutatások ma már megkerülhetetlenek. Az interdiszciplinaritás nem öncél, de a tudományos kapcsolatok fejlesztésében és a tudományos láthatóság növelésében is rendkívüli hasznokat ígér. Valamennyi kutatás esetében indokolt annak áttekintése, hogy lehetséges-e az Egyetem más karainak műhelyeivel, szerzőivel való együttműködés, azok bevonása. A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely tekintetében, a magyar nyelv és magyar jogi műnyelv kérdésköre kapcsán és a roma-kutatások, vagy éppen a menekült-kérdésben születő kötet kapcsán is indokoltnak, sőt elengedhetetlennek látszott és látszik az egyéb egyetemi erőforrások bevonása, használata (példa erre *A magyar nyelv és a magyar jogi műnyelv megújulása* c. konferencia. KRE ÁJK LLKKm és KRE BTK közös rendezvénye a KRE BTK dísztermében, 2013. december 5-én. A témához kapcsolódó írások a *Glossa Iuridica* 2014/1. és 2014/2. számaiban jelentek meg).

A Műhely eddigi legnagyobb szabású projektje egyúttal a magyar közigazgatás-tudományban is mérföldkőnek tekinthető: a Műhely ötlete és kezdeményezése nyomán, a Műhely és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem konzorciális együttműködésében valósult meg a *Hungarian Public Administration and Administrative Law* kötet [András Patyi - Ádám Rixer (Eds.): *Hungarian Public Administration and Administrative Law*. Schenk Verlag,

Passau, 2014. 552 p.], amely elsőként vállalkozott arra, hogy átfogóan és angol nyelven, egy kötetben mutassa be a magyar közigazgatás és magyar közigazgatás-tudomány valamennyi lényeges aspektusát. A mintegy 15 millió forintos költségvetésből megvalósult kötet sikere mutatja, hogy a jó ötlet külső szponzorokat, illetve tudományos műhelyeket is könnyen rábírhat az együttműködésre.

A nagyobb szabású, komolyabb külső forrásokat, illetve külső kutatót is bevonó projektek között kell említenünk a KÖFOP-2.1.2-VE-KOP-15-2016-00001 azonosító számú, „A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” című kiemelt, az NKE ÁKFI által lebonyolított projekt „Digitalizációtól a személyességig” című alprojektjét, amely 2017 szeptembere és 2018 novembere között zajlott és 4 monográfia, valamint számos tanulmány bizonyította sikerességét. A projekt az elektronikus közigazgatás aktuális kérdései mellett olyan izgalmas jelenségekkel is behatóbban foglalkozott, mint amilyen a migráció, vagy éppen a most körvonalazódó személyesség-modell. E projekt keretében is hangsúlyt helyeztünk arra, hogy motorja legyünk a hazai közigazgatás-tudományi kutatásoknak, illetve kifejezetten a terület önreflektív törekvéseinek, ezért is szerveztük meg „A magyar közigazgatási jogtudomány aktuális kérdései” c. nagyszabású konferenciát, amely 2018. március 2-án zajlott a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

A láthatóság természetesen a külföldi kollégákkal való kapcsolat révén is erősíthető/erősítendő. Hagyományteremtő céllal kezdtünk hozzá kiváló hazai és külföldi jogászok vendégül látásához, talán a legemlékezetesebb látogatás Anahit Manassiané, aki az Örmény Alkotmánybíróság képviselőjében járt nálunk, 2012 áprilisában.

2) Minden kutatásban, illetve programban legyen graduális hallgató, illetve PhD hallgató

Lényeges, hogy valamilyen formában minden résztvevő megtalálja a személyre szabott feladatát: egy első-, másod-, vagy éppen harmadéves hallgató hozzájárulása nem biztos, hogy primer tudományos kontribúció lesz. Pl.

a *Glossa Iuridica* c. kari jogtudományi folyóirat egyik korábbi számában (2015/1.) bírósági épületek fotói választják el az írásokat. Négy hallgató is küldött fotót, volt, aki csak emiatt több várost is felkeresett. Számos szervezési feladat adódik, és természetesen a legjobbak „hagyományos” írásművekkel, illetve „vegyes műfajokkal” is jelentkeznek: utóbbira példa Szabados Kinga roma-öszöndíjas roma rendőrökkel készített interjúja, előbbire pedig Balogh Felícia Laura saját, gyermekvédelmi intézményekben szerzett önkéntesi tapasztalatait is felhasználó tanulmánya (mindkettő a Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely egyik angol nyelvű kötetében jelent meg). Örömteli az is, hogy dr. Leyrer Richárd – aki nálunk szerzett PhD abszolutóriumot – gyakorló szakemberként csatlakozott a menekültügyi kötet szerzőgárdájához. Szintén említendő Salvador Neto Luis doktorandusz-hallgató tanulmányai is, melyek leginkább az afrikai migráció egyes összefüggéseit vizsgálták.

Sajátos vonás a társszerzőség erőltetése, elvárása oktató – hallgató, illetve hallgató – hallgató formációban (Héder Ákos és Vass Anita KRE ÁJK-s hallgatók 2015. évi OTDK-ra írott – és ott díjazott – pályamunkája jó példa; egy konzulenssel kiegészülve valódi „egymásra licitálás”, érdemi és eredményes kollektív munka zajlott).

A ***Műhely 2019-es tervei között*** – több kutatási terv mellett – két konferencia (workshop) megszervezése szerepel; az egyik továbbviszi az identitás-témát, a változó roma identitás összefüggéseit bemutatva, elemezve, míg a másik természetvédelmi, vadászati igazgatási tárgyú témákat ölel majd fel.

3. A Műhely elérhetőségei

Részletesebb tájékoztatásért forduljon bátran a Műhely alábbi tagjaihoz: Prof. Dr. habil. Rixer Ádám tanszékvezető egyetemi tanár (rixer.adam@kre.hu),

Dr. Csáki-Hatalovics Gyula PhD, egyetemi docens (fotitkar@kre.hu),

Dr. Móré Sándor PhD, egyetemi docens (more.sandor@kre.hu),

Dr. Szabó Annamária Eszter PhD, egyetemi adjunktus (szabo.annamaria@kre.hu), illetve

Dr. Nagy Attila Mihály tudományos munkatárs (nagy.attila.mihaly@kre.hu).

Dr. habil. Boóc Ádám PhD

A BOCSKAI ISTVÁN ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI SZAKKOLLÉGIUM

Az egyetemi évek az egész későbbi életútra kihatással vannak. A hallgató ebben az időszakban tanulja meg a választott hivatásának alapjait, ekkor sajátítja el a sikeres munkához szükséges készségeket. A követelmények minél hatékonyabb, eredményesebb teljesítéséhez, a minél versenyképesebb, tudást és tapasztalatot visszatükröző önéletrajzhoz három részterületen kell jól teljesíteni. Az egyetemi tárgyak minél jobb teljesítése mellett, később ugyanolyan jelentősége van az alapkövetelményeket meghaladó tudományos, közéleti tevékenységnek, gyakorlati tapasztalatnak és kapcsolati tőkének. A Szakkollégium, mint a hallgatói szerveződések egy színtere, arra hivatott, hogy az előbb tárgyalt készségek fejlesztésének lehetőséget nyújtson egy együtt élő, tapasztalatot szerző és gondolkozó közösség részeként.

Szakkollégium alatt egy olyan, a magyar felsőoktatás részét képező, sajátos jogállással rendelkező autonóm intézményt értünk, melynek célja, hogy saját szakmai program kidolgozásával minőségi szakmai képzést nyújtson, segítve ezzel a kiemelkedő képességű hallgatók tehetséggondozását, a társadalmi problémákra érzékeny, szakmailag igényes értelmiség kinevelését, közéleti szerepvállalását. Célja továbbá, hogy tagjait a tárgyi és személyi feltételek megteremtésével az értelmiségi feladatokra, a tudományok és a kultúra fejlesztését célzó önálló tevékenységre is felkészítse.

A célok elérése érdekében a Szakkollégium gondoskodik a hallgatói öntevékenységre épülő, tudományos előadássorozatok, kurzusok, kulturális rendezvények szervezéséről, magas szintű szakórák, szakmai konzultációk szervezéséről, a vélemények sokszínűségét biztosító nyilvánosság megteremtéséről, közös értékeken, együttes cselekvésen alapuló életforma kereteinek kiépítéséről.

Kiemelendő, hogy a Szakkollégiumnak nem csak az a feladata, hogy minél jobb tanuló, jobb dolgozatíró, perbeszédmondó fiatalok kerüljenek ki falai közül, hanem hogy szociálisan érzékeny, a társadalomban aktívan tevékenykedő értelmiséget neveljen. Ebből eredő sajátos jellegét leginkább alapelvei adják vissza: három alappillére a szakmaiság, a közösség és a társadalmi érzékenység.

Szakkollégiumunk igyekszik részt venni minden további olyan kezdeményezésben is, amely reflektál különböző társadalmi problémákra, és nehéz helyzetű közösségek, illetve egyének megsegítésére irányul. Kiemelten fontos a „jogszabályok betűje” mögé látás képessége, a mindenkor hatályos jogi normák ismerete mellett, a társadalom különböző rétegei problémáinak ismerete, értve ezt mind esetlegesen jogalkalmazói, illetve jogalkotói oldalon. Ezért a Szakkollégium igyekszik a társadalomtudományok szélesebb körét bevonva, komplexebb tudást átadni már az egyetemi tanulmányok alatt is tagjainak.

A Károli Gáspár Református Egyetem Jogtudományi Karán működő Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium 2009-ben került megalapításra, jelenleg 47 tagja van. Jellegzetesen azon szakkollégiumok közé tartozik, mely tudományos tevékenységi körét szűkebben határozza meg, jelen esetben az állam- és jogtudományokra.

A szakkollégisták az Országos Tudományos Diákköri Konferencia, perbeszédmondó és jogesetmegoldó versenyek, tanulmány- és cikkíró pályázatok állandó indulói, versenyzői, az elmúlt évek több nagy sikert is hoztak a Szakkollégium és a Kar számára.

A teljesség igénye nélkül, az elmúlt évekre tekintettel:

II. hely – XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

13 opponens – XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

1 legjobb opponensi díj

9 dolgozat – XXXII. OTDK

1 I. helyezés

1 III. helyezés

1 különdíj

6 díjazott a Kari Tehetségnapon (2014)

- II. hely – Országos Büntetőjogi Perbeszédverseny (2014)
- I. hely – Országos Munkajogi Perbeszédverseny (2013)
- II. hely – Országos Munkajogi Perbeszédverseny (2014)
- I. hely – Országos Munkajogi Perbeszédverseny (2015)
- III. hely – Mailáth György Tudományos Pályázat (2015)
- I. hely – Országos Büntetőjogi Perbeszédverseny (2016)

A 2019-ben megrendezésre kerülő XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencián mind versenyzői, mind opponensi minőségben ismételten jelen lesznek a Szakkollégium tagjai. Továbbá a jogesetmegoldó és perbeszédversenyeken egyaránt képviseltetik magukat.

A szakkollégisták ugyanakkor nem jelentenek egy zárt, a kari közélettől elforduló, más hallgatókat kirekesztő közösséget. Az elmúlt években több egyetemi verseny, konferencia megszervezésében segítettek, az elmúlt években több tag volt a Kar valamely tanszékének demonstrátora (2013-2014. 12 tag; 2014-2015. 13 tag; 2015-2016. 11 tag, 2016-2018 11 tag), a Hallgatói Önkormányzat és a különböző diákkörök aktív tagjai. Szervezetét tekintve a Szakkollégium két nagy egységre tagozódik: Magánjogi Műhely és Közjogi Műhely. A műhelyeken belül munkacsoportok működnek. A munkacsoportok száma változó, a tagok maguk dönthetik el, hogy milyen szűkebb témával kívánnak foglalkozni.

A munkacsoportok élén a munkacsoport-vezetők állnak, mellettük működnek a diplomát már megszerzett, a doktori iskolai képzésben résztvevő senior tagok. Feladatuk egyrészt a közvetlenebb kapcsolat megteremtése az adott szűkebb témát magába foglaló tanszék és a munkacsoport között, másrészt a szakkollégisták segítése az alapvető kutatási, dolgozatírási ismeretek megszerzésében, a választott tudományterülettel való ismerkedésben. A Szakkollégiumot az elnökség vezeti, mely a nevelőtanárból, az elnökből, két alelnökből és a műhelyek vezetőiből áll, legfőbb döntéshozó szerv pedig a közgyűlés, melynek minden szakkollégista tagja.

A tagok nyílt felvételi eljárás keretében nyerhetnek felvételt a Szakkollégiumba. Az eljárásban való részvétel feltétele, hogy a jelentkező a Karon jogászképzésben vegyen részt és legalább egy lezárt évvel rendelkezzen. A cél, hogy minél nagyobb bentlakó közösség alakuljon ki, mindazonáltal

ez nem akadály, hogy nem kollégista vagy levelező tagozatos hallgató is – a kötelezettségek vállalása mellett – tag legyen.

A felvételi eljárás egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. A cél nem a lexikális tudás számonkérése, hanem a különböző készségek, motiváció felmérése. Aki felvételt nyer a Szakkollégiumba, szakkollégiumi tisztségre választható, részt vehet a Szakkollégium munkájában, igénybe veheti a Szakkollégium szolgáltatásait, illetőleg az általa biztosított tanulmányi, fejlődési és művelődési lehetőségeket egyaránt.

A Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium 2016-ban „szakkollégiumi ígérete” minősítést kapott. Ugyanezen évben létrehozásra került a régi tagokat összefogó alumni-program is, továbbá sikeresen elindításra került az önálló szakkollégiumi kurzus is. Az Országgyűlés által szervezett Mint-a-Parlament című szimulációs versenyen a Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium tagjaiból álló frakció, a Bibó István Szakkollégium és a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium frakcióival közösen alakították a kormánypárt szerepét. Ezt követően elmondható, hogy az évek folyamán a Szakkollégium állandó szereplőjévé vált a Mint-a-Parlament elnevezésű szimulációs versenynek. Ezen kívül, a Szakkollégium tagjai szerepet vállalnak konferenciák szervezésében és lebonyolításában és más szakmai programok megvalósításában.

A Szakkollégium jövőre vonatkozó céljai között szerepel a minősített szakkollégiumi cím elnyeréséhez szükséges követelmények maradéktalan teljesítése, két hallgatói tanulmánykötet kiadása, a vitaestek és a kutatói klubok létrehozása, kutatások és kutatóutak szervezése, a bentlakási lehetőségek körének további bővítése.

A Bocskai István Szakkollégium 2018 szeptemberétől lépéseket tett arra, hogy kapcsolatot építsen ki az Arsbonival. Az Arsboni egy olyan szakmai közösség, amely a jog és a jogász hivatás reformjával egy igazságosabb társadalomért dolgozik, illetve egy független, kritikus médiafelület, amely a hazai közéleti eseményeket elsősorban a jog szemszögéből vizsgálja.

A kapcsolatépítés következő fázisaként egy együttműködési megállapodás jött létre a Szakkollégium és az Arsboni között, melynek révén a Szakkollégium partneri viszonyban fog állni az Arsboni szervezettel. Az

együtműködés célja a Szakkollégium tagjai számára szakmai ismeretek fejlesztése, karrierlehetőség és piacismeretek bővítése.

„Szakkollégistának lenni különleges dolog. Mi éltünk azzal a lehetőséggel, hogy bővítsük a látókörünket, tudományos kutatásokba kezdjünk. A Szakkollégium megadta nekem azt az irányt, ami felé a jövőben szeretnek haladni és adott egy közösséget, amihez jó tartozni.” *(Bukics Szandra)*

Miklósné Dr. Zakar Andrea PhD

TEHETSÉGGONDOZÁS A TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK ÉS NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK INTÉZET ÁLTAL GONDOZOTT NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPSZAKON (2017-2019)

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyik nagy erénye, hogy nem csak a jogtudományi területen tanulni vágyók számára nyújt továbbtanulási lehetőséget, hanem nyitott az egyéb szakok iránt érdeklődők előtt is. Így mindazok, akik a nemzetközi folyamatok, gazdasági és diplomáciai kérdések és problémák útvesztőjében szeretnének eligazodni, azok számára a Nemzetközi Tanulmányok alapszak a legjobb választás.

A Nemzetközi Tanulmányok alapszakon a tehetséggondozás 2017 tavaszán indult, amikor egy hallgató részt vett a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem által szervezett 20. Partiumi Tudományos Diákköri Konferencián (PTDK) 2017. május 5-én. A PTDK célja a Kárpát-medencében élő egyetemi hallgatók tudományos kutatási tevékenységének támogatása és fellendítése, a tantervi képzésnél magasabb szintű, tudományos igényű tevékenység ösztönzése. Ambrus Nikoletta, II. éves Nemzetközi Tanulmányok szakos hallgató, a Kárpátaljai magyar kisebbség helyzete az ukrán válság idején című dolgozatával és előadásával képviselte a Kart az alapszakosok Társadalomtudományi szekciójában, konzulense Dr. Görög Dóra volt, aki a Társadalomtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Intézetének megbízott oktatója. A PTDK-ra való felkészülés és a téma kidolgozása során a hallgató és konzulense figyelmet fordítottak a válság ukrán helyzetre, az esetleges megoldásokra, mind

gazdasági, mind jogi, mind pedig társadalmi szempontból. Az igényes szakmai munkának köszönhetően, Ambrus Nikoletta az alapszakosok Társadalomtudományi szekciójának különdíjasa lett.

A Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete a 2017/2018-as tanév első félévében tartotta első saját Tudományos Diákköri Konferenciáját, a Gazdasági- és Vezetéstudományi Intézettel közös szervezésben. Az eseményre 2017. december 5-én került sor, ahol a Nemzetközi Tanulmányok szakos hallgatók közül ketten adtak elő: Ambrus Nikoletta tovább folytatta ukrán témájú kutatását és Dr. Görög Dóra megbízott oktató útmutatásai alapján ekkor Az új ukrán oktatási törvény hatása a magyar kisebbségek nyelvhasználatára című munkán dolgozott. A TDK zsűrijének javaslatára a dolgozat továbbjutott a 2018-ban rendezendő 21. Partiumi TDK-ra. Lőrincz Tamás végzős hallgató a szakdolgozati témájának kidolgozása mellett vállalkozott egy másik téma kutatására is. Versenyfutás a Csendes-óceán mélyén – A metán-hidrát kitermelés lehetséges hatásai a japán-kínai-amerikai kapcsolatokra című dolgozatának megírásában Miklósné Dr. Zakar Andrea egyetemi docens segítette.

A 2017/2018-as tanév második félévében a nagyváradi 21. Partiumi Tudományos Diákköri Konferencián már két Nemzetközi Tanulmányok szakos hallgató vett részt. A 2018. május 4-én szervezett nemzetközi konferencián Ambrus Nikoletta bemutatta a már említett, *Az új ukrán oktatási törvény hatása a magyar kisebbségek nyelvhasználatára* című kutatását, valamint Berka Stella II. éves Nemzetközi Tanulmányok szakos hallgató prezentálta az Oroszország politikai és gazdasági helyzetének várható alakulása című munkáját Dr. Becsey Zsolt konzulens szakmai támogatásával.

A Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete a 2018/2019-es tanév első félévében tartotta második Tudományos Diákköri Konferenciáját, ismételten a Gazdasági- és Vezetéstudományi Intézettel közös szervezésben. Az eseményre 2018. december 5-én került sor, ahol a Nemzetközi Tanulmányok szakos hallgatók közül hárman adtak elő. Az előadók, a dolgozatok címei és a konzulensek:

1. Ambrus Nikoletta (III. évfolyam): A kisebbségi nyelvhasználat lehetőségei Ukrajnában – különös tekintettel a közigazgatás és az oktatás területeire, témavezetője Dr. Görög Dóra megbízott oktató;
2. Farkas Anna (III. évfolyam): A kereskedelmi szokványok jelentősége: Az INCOTERMS kialakulásának története, a klauzulák bemutatása, várható új klauzulák a nemzetközi igények alapján, témavezetője Dr. Molnár István egyetemi docens;
3. Szépvölgyi Norbert (III. évfolyam): Irán és Szíria kapcsolata az I. Öböl-háború alatt, témavezetője Dr. Wágner Péter egyetemi adjunktus.

A dolgozatok és előadások értékelése után a Társadalomtudomány területén Ambrus Nikoletta munkáját I. helyezéssel díjazta a bizottság, és javasolta a 2019-ben rendezendő OTDK-n való részvételle. Farkas Annát és Szépvölgyi Norbertet a bizottság további kutatói munkára ösztönözte, kiemelve, hogy dolgozataiknak esélyük lehet majd a 2019 tavaszán tartandó 22. Partiumi Tudományos Diákköri Konferenciára való továbbjutásra.

A Nemzetközi Tanulmányok szak oktatói elkötelezettek a tehetséggondozás továbbfejlesztése iránt, remélve, hogy egyre több hallgató folytat majd értékes kutatómunkát, gyarapítva saját tudását és emelve a Kar tudományos színvonalát.

Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér PhD

NEMZETKÖZI KÉPZÉSEKBEN VALÓ RÉSZVÉTELI LEHETŐSÉG, A KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KARÁN

Az egyetemi tanulmányoknak egyre fontosabb eleme a nemzetközi képzésben való részvétel. A mai munkaerőpiacon komoly verseny van a leendő munkavállalók között, a munkahelyek elnyeréséért. A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara ezért megkülönböztetett figyelmet fordít a nemzetközi csereprogramok által kínált részképzés elősegítésére. Napjainkban már számos európai uniós program teszi lehetővé a felsőoktatásban tanuló hallgatók külföldi részképzésben való aktív részvételét. Ezek közül kiemelkedik az Erasmus+ program.

Az Európai Unió oktatást, képzést, ifjúságügyet támogató programja az Erasmus+. A program mobilitási projektjeinek keretében, az Európai Unió országaiban lehet részképzést folytatni legalább egy tanulmányi időszakon (trimeszter vagy szemeszter) keresztül, és ehhez a program pénzügyi támogatást folyósíthat. Tanulmányi célú részképzésen túl, lehetőség van külföldi szakmai gyakorlat végzését támogató ösztöndíjra is pályázni.

Az Erasmus+ tanulmányi célú mobilitás lehetővé teszi az oktatási, nyelvi és kulturális tapasztalatok megszerzését egy másik program-országbeli felsőoktatási intézményben. A tanulmányi célú mobilitásnak elő kell segítenie a hallgató tanulmányi előmenetelét és személyes képességeinek fejlesztését. Támogatható tevékenység a program keretében a felsőoktatási hallgatók tanulmányi célú mobilitása (minimum 3 hónap, hosszabbítással maximum 10 hónap).

A pályázat beadásának feltétele, hogy a pályázónak a Károli Gáspár Református Egyetemmel az ERASMUS+ periódus teljes időtartama

alatt folyamatosan hallgatói jogviszonyban kell állnia, az intézményben diplomát, illetve oklevelet adó képzésben kell részt vennie. Elnyert pályázat esetén, a kiutazás megkezdéséig legalább 4 lezárt félévvel kell rendelkezniük a jogász hallgatóknak és a pályázat beadáskor vállalniuk kell, hogy aktív hallgatóként beiratkoznak az egyetemre, az adott tanévre is. Az ERASMUS+ mobilitási ösztöndíj teljes ideje alatt a küldő intézmény beiratkozott hallgatójának kell lennie, és diplomáját/oklevelét, illetve doktori fokozatát sem a hallgatói cserét megelőzően, sem az alatt még nem szerezte/szerzi meg. A küldő intézményben alap- vagy másoddiplomás, illetve doktori képzésben nappali, esti vagy levelező tagozaton kell részt vennie. A pályázó magyar állampolgárságú, vagy Magyarországon érvényes letelepedési, illetve tartózkodási engedéllyel él, vagy menekült-státusszal rendelkezik. Fontos feltétel, hogy a küldő intézmény ERASMUS+ ösztöndíjra kiválasztja, illetve a fogadó intézmény megfelelő tanulmányi programot vagy szakmai gyakorlatot tud biztosítani számára. A hallgatónak az intézményi elbíráláson meg kell felelnie és ott kiválasztásra kell kerülnie, mint olyannak, akit az egyetem illetékes bizottsága a programban való részvételre ajánl. A hallgató nyelvi kompetenciái ellenőrzésének is meg kell történnie, az Európai Bizottság által elvárt módon (online felmérés, a kiválasztás után [csak az ösztöndíjat elnyert hallgatóknál], illetve a hazaérkezés után). A külföldi tanulmányok megkezdése előtt egy tartalmilag egyeztetett, írásbeli tanulmányi szerződés megkötésére is szükség van. A mobilitás alatt végzett tevékenységnek illeszkednie kell a hallgató képzési tervébe. A tanulmányi időszak végén a külföldi fogadóintézménynek igazolást kell kiadnia az elvégzett tanulmányi programról és eredményekről. A küldő intézmény kötelessége a tanulmányi szerződésben vállalt, teljesített és igazolt tevékenységek teljes elfogadása. A hallgatók a külföldön töltött időszak folyamán is jogosultak az anyaintézményüknél kapott tanulmányi ösztöndíjra vagy egyéb hitel folyósítására.

Az ERASMUS+ hallgatói ösztöndíjban részesülnek, amelynek mértéke a fogadó ország megélhetési költségei alapján, a Tempus közalapítvány által pontosan meghatározott. Az ösztöndíj ugyanakkor csupán kiegészítő támogatást nyújt, nem tudja fedezni a teljes kint tartózkodás költsége-

it. Egy hallgató képzési ciklusonként csak egy alkalommal részesülhet ERASMUS+ hallgatói tanulmányi és egy alkalommal szakmai gyakorlati mobilitási ösztöndíjban. A tanulmányút csak akkor sikeres, ha a hallgató a vállalt külföldi tanulmányait eredményesen végzi el (minimum 3 tantárgy teljesítése, összesen legalább 15 kredit értékben), külföldön megszerzett tanegységeit a küldő intézmény elfogadja és a küldő szak/tanszék a hallgató itthoni tanulmányaiba beszámítja.

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának hallgatói, az alábbi európai egyetemek valamelyikén tudnak külföldi rész-képzést folytatni:

- Karl-Frenzens-Universitat Graz (Ausztria);
- Universitat Wien (Ausztria);
- Plantijn Hogeschool Antwerpen (Belgium);
- Masaryk University (Csehország);
- National and Kapodistrian University of Athen (Görögország);
- Háskólinn í Reykjavík Izland (Izland);
- University of Akureyri Izland (Izland);
- University of Warsaw (Lengyelország);
- Riga Graduate School of Law (Lettország);
- Kazimieras Simonavicius University (Litvánia);
- Kauno Kolegija Lithuania (Litvánia);
- Universitat Passau (Németország);
- Università' Degli Studi Di Foggia (Olaszország);
- Universidade Nova De Lisboa (Portugália);
- Sapientia Hungarian University of Transsylvania (Románia);
- Universitat De Girona (Spanyolország);
- Univerza Na Primorskem Szlovénia (Szlovénia);
- Istanbul Sehir University (Törökország);
- Yildirim Beyazit University (Törökország);
- Jesuit University Ignatianum (Lengyelország);
- Düzce University (Törökország);
- Universide de Rennes (Franciaország);
- Pavol Jozef Safarik University (Szlovákia);

- Angel Kanchev University of Ruse (Bulgária);
- University De Lorraine (Franciaország).

A nemzetközi képzésekben való részvétel felügyeletét Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér nemzetközi és tudományos dékánhelyettes látja el.

Az egyetemi Neptun rendszerben, valamint a kari fali hirdetőkön folyamatosan tájékoztatást kapnak a hallgatók az aktuális lehetőségekről.

Az internetes tájékoztató az alábbi linken érhető el: <http://www.kre.hu/portal/index.php/erasmus-iroda.html>

Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér PhD

ÖSZTÖNDÍJPROGRAMOK A KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KARÁN

Az ösztöndíjprogramok nemzetközi és hazai támogatási lehetőségeket biztosíthatnak a hallgatók számára. A nemzetközi ösztöndíjak, amelyeket a KRE-ÁJK-n is igénybe lehet venni, egy másik fejezetben lesznek ismertetve. Ebben a fejezetben csak a hazai, belföldi ösztöndíj lehetőségek kerülnek bemutatásra.

Az ösztöndíjprogramokat több csoportba oszthatjuk:

- 1) tanulmányi eredményhez és szociális helyzethez kötött ösztöndíjak,
- 2) állami, önkormányzati és vállalati ösztöndíjak,
- 3) gyakornoki vagy önkéntes munkához kötött ösztöndíjak,
- 4) a Károli Gáspár Református Egyetem saját intézményi ösztöndíj-programjai.

1) A tanulmányi eredményekhez vagy szociális helyzethez kötött belföldi ösztöndíjak a felsőoktatási tanulmányok alatt jelentkező költségek tekintetében nyújtanak segítséget. Az egyetemi tanulmányok ideje alatt, az államilag támogatott hely hiányában megjelenő önköltség kiadásként jelentkezik a hallgató szempontjából, ugyanakkor ezen kívül számos további kiadással is számolniuk kell, így a kollégiumi/albérleti díjjal, a közlekedés és a mindennapi életvitel költségével is. A szociális helyzethez és a tanulmányi eredményhez kötött ösztöndíjak biztosítják azt, hogy a fentiekben jelentkező költségeket csökkentsék, így a hallgató idejét ne esetlegesen a mindennapi megélhetéshez szükséges diákmunkára, hanem sokkal inkább a tanulmányaira tudja fordítani.

2) Az állami, önkormányzati és vállalati ösztöndíjprogramok a tanulmányi ösztöndíjon kívül kínálhatnak lehetőséget a hallgatók számára.

3) A szakmai gyakorlati ösztöndíjak lehetnek külföldi és belföldi ösztöndíjak. A szakmai ösztöndíjak a gyakorlati tapasztalatszerzést szolgálják,

4) A Károli Gáspár Református Egyetem a fenti lehetőségek mellett saját ösztöndíjprogramokat is működtet a Karon a hallgatók támogatására. A KRE programok célja a tehetséges hallgatók tanulmányainak sokrétű támogatása.

A kiemelkedő tudományos érdeklődést mutató hallgató számára lehetőség van *demonstrátori ösztöndíj* elnyerésére. Ennek keretében a hallgató egy-egy Intézethez, vagy Tanszékhez csatlakozik és részt vesz annak tudományos munkájában, illetőleg segíti annak adminisztratív feladatait, adott esetben a vizsgaidőszakban nyújt segítséget az Intézetnek, vagy a Tanszéknek. A vállalati ösztöndíjak a vállalatok tevékenységéhez kapcsolódó felsőoktatási intézményekkel kialakított kapcsolatokban keresik azokat a hallgatókat, akik később munkavállalóik lesznek.

A *Károli Gáspár Ösztöndíj* elsősorban tanulmányi eredményekhez és közösségi tevékenységhez kapcsolódó program, ahol a hallgatók önköltség visszatérítés formájában kapják ösztöndíjukat akkor, ha vállalják, hogy önkéntes munka keretében bekapcsolódnak az egyetemi munkába. Károli Gáspár Ösztöndíjban a teljes idejű alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben, mesterképzésben részt vevő, önköltséges hallgatók részesülhetnek, akik a felvételi eljárás során a Károli Gáspár Református Egyetemet első helyen jelölték meg és elsőévesek, vagy a megelőző tanévben jogosultak voltak pályázni. A Karok szervezeti egységeként határozzák meg azokat a feladatköröket, amikben várják a hallgatókat önkéntes munkalehetőségekkel. Az ösztöndíj fejében teljesített önkéntes munka során, a hallgatók betekintést nyernek az egyetem adminisztratív életébe, például könyvtári munkák, konferencia szervezési feladatok vagy az általános irodai segítségnyújtás teljesítése során.

Károli Kiválósági Ösztöndíjra jogosultak mindazok a beiratkozott és aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező első éves állami ösztöndíjas vagy önköltséges hallgatók, akik teljes idejű (nappali) alapképzésre, egységes, osztatlan képzésre, a felvételi eljárás során a Károli Gáspár Református Egyetemet jelölték meg első helyen és az alábbi középiskolai verseny valamelyikén elért helyezésük alapján felvételi többletpontban részesültek:

- Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen és a Szakmacsoportos Szakmai Előkészítő Érettségi Tárgyak Versenyén elért 1–30. helyezés (amennyiben az érettségi pontot adó tárgy az adott szakon);
- a művészeti szakképzésben tanuló szakközépiskolások részére szervezett, a minisztérium által meghirdetett és anyagilag támogatott Országos Művészeti Tanulmányi Versenyeken egyéni versenyzőként elért 1–3. helyezés;
- a Középiskolai Tudományos Diákkörök Országos Konferenciája versenyein elért nagydíj vagy első díj (amennyiben az érettségi pontot adó tárgy az adott szakon);
- az Ifjúsági Tudományos Innovációs Tehetségkutató Versenyen elért legalább 1-3. helyezés.

A Károli Kiválósági Ösztöndíj a tanulmányok első két aktív félévére folyósítható (összesen 10 hónap), melynek havi összege 40.000 Ft.

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara saját ösztöndíj programot is alapított, a tehetséges és fejlődni vágyó hallgatók részére. Az *Eötvös Károly Ösztöndíj Program* már első évtől elérhető a hallgatók számára. Az első évben a program célja a középiskolában és a felvételin kiemelkedő eredményt elért első éves hallgatók tanulmányainak anyagi támogatása. Az államilag támogatott képzésben résztvevő hallgatók a második évtől az Eötvös III+ program keretében további ösztöndíjat is kapnak, amennyiben részt vesznek a Kar tudományos munkájában, például a tudományos diákköri tevékenység keretében. Azaz készek arra, hogy fiatal kutatókká váljanak, megtanulják a tudományszervezés és a kutatásmódszertan alapjait, képesek és akarják fejleszteni szakmai ismereteiket. Azok a hallgatók, akik elsőévesként önköltséges helyre nyertek felvételt, szintén bekapcsolódhatnak a programba, amennyiben az első

év végén olyan kiváló tanulmányi eredményt érnek el, ami lehetővé teszi, hogy az évfolyam legjobbjaként átsorolják őket az államilag támogatott helyekre.

A Károli Gáspár Református Egyetem és a Magyar Nemzeti Bank együttműködése keretében, az Állam- és Jogtudományi Karon a közgazdasági, pénzügyi szakemberképzés elősegítésére a gazdálkodási és menedzsment szakos hallgatók számára elnyerhető támogatás az *MNB Kiválósági Ösztöndíj*. Az ösztöndíj a hallgatók tanulmányi eredményeit, tudományos teljesítményeit, közéleti és közösségi tevékenységeit díjazza. Azok a hallgatók pályázhatnak az MNB Kiválósági Ösztöndíjra, akik

- nappali munkarendű, aktív hallgatói jogvisztonnyal rendelkeznek, állami ösztöndíjas vagy önköltséges finanszírozási formában tanulnak;
- legalább két félévet teljesítettek és az utolsó két aktív félévben legalább 54 kreditet megszereztek;
- a szakon előírt mintatanterv összes kreditjeinek időarányosan legalább 90 %-át teljesítették;
az előző két egymást követő, lezárt, aktív félévben a megszerzett érdemjegyek kreditekkel súlyozott számtani átlaga 4,00-nél jobb és azokban a félévekben tudományos, illetve egyéb szakmai munkát végeznek.

A közgazdasági értékteremtés érdekében, valamely gazdasági alapszakon tanuló hallgató számára megpályázható az *MNB Ösztöndíj*. Az ösztöndíj a hallgatók tanulmányi eredményeit, tudományos teljesítményeit, közéleti és közösségi tevékenységeit díjazza. Azok a hallgatók pályázhatnak az MNB Ösztöndíjra, akik gazdálkodási és menedzsment alapszakon és/ vagy emberi erőforrások alapszakon, aktív hallgatói jogvisztonnyal rendelkeznek, állami ösztöndíjas vagy önköltséges finanszírozási formában tanulnak, valamint az adott tanévben meghirdetett pályázati feltételeknek megfelelnek.

A felsőoktatási ügyekért felelős miniszter által egy tanévre adományozott *Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj* pályázat útján nyerhető el. Nemzeti felsőoktatási ösztöndíjban a teljes idejű alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben, illetve mesterképzésben részt vevő hallgatók részesülhetnek,

akik adott vagy korábbi tanulmányaik során a nemzeti felsőoktatási ösztöndíj benyújtását megelőző két félévre bejelentkeztek és ebben a két félévben legalább 55 kreditet megszereztek. A nemzeti felsőoktatási ösztöndíjat egy teljes tanév (10 hónap) időtartamára lehet elnyerni. Havi összege megegyezik a költségvetési törvényben e jogcímen megállapított összeg egy tizedével. A nemzeti felsőoktatási ösztöndíjban részesíthető hallgatók száma, az előző év október 15-i állapotot rögzítő statisztikai adatközlés szerinti, államilag támogatott teljes idejű alapképzésben, illetve mesterképzésben részt vevő hallgatók számának 0,8%-a, de az Egyetemen legalább egy fő.

A *Sporttevékenységért járó ösztöndíj* a Károli Gáspár Református Egyetemen aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező, nappali munkarendű hallgatóknak szól, akik egyetemi keretek között, a tanulmányi követelmények teljesítése mellett aktívan, versenyszerű sporttevékenységet végeznek és ezzel nagymértékben hozzájárulnak a sportélet sikereihez és fejlődéséhez. A Sporttevékenységért járó ösztöndíjra jogosultak mindazok, akik a tantervi követelményeken túlmutató sporttevékenységet folytatnak aktív félévük során, illetve rendelkeznek már legalább egy lezárt félévvel. Az intézményi sporttevékenységért járó ösztöndíj egy tanulmányi félévre (5 hónap), egyszeri alkalommal folyósított juttatás.

Az első alkalommal államilag támogatott, teljes idejű felsőfokú szakképzésben, alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben hallgatói jogviszonyt létesítő hallgató az első bejelentkezése alkalmával – kérelemre – a hallgatói normatíva 50%-ának megfelelő összegű *alaptámogatásra* jogosult, amennyiben

- fogyatékossgal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult,
- halmozottan hátrányos helyzetű,
- családfenntartó,
- nagycsaládos,
- árva.

A *rendszeres szociális ösztöndíj* a hallgató szociális helyzete alapján egy képzési időszakra biztosított, havonta folyósított juttatás. Azok a hallgatók jogosultak az ösztöndíjra, akik teljes idejű felsőoktatási szakképzésben,

alap- és mesterképzésben, illetve egységes, osztatlan képzésben, valamint doktori képzésben vesznek részt, akik államilag támogatott képzési formában vesznek részt, vagy magyar állami (rész)ösztöndíjasként vesznek részt, vagy tanulmányaikat államilag támogatott képzési formában kezdték meg és az adott szakon, szakképzésben megkezdett féléveiknek száma alapján jogosultak lennének államilag támogatott képzésben való részvételre.

Rendkívüli szociális ösztöndíj a hallgató szociális helyzete váratlan romlásának enyhítésére folyósított, egyszeri juttatás.

A felsőoktatásban töltött idő alatt a hallgatók felkészülnek a munkaerő-piacon történő megjelenésre. A tanulmányok alatt értékes képességeket szereznek, azonban ezek a képességek elsősorban élő munkakörnyezetben fejlődnek, az ott szükséges mindennapi problémamegoldás során. Az egyetem önmagában is rengeteg lehetőséget nyújt a szakmai tudáson kívüli képességek, készségek fejlesztésére, amennyiben a hallgató nyitott ezeknek a lehetőségeknek a kiaknázására.

Fontos kiemelni, hogy a készségfejlesztéshez mindkét fél akarata szükséges, azaz a felsőoktatási intézmény nyújtotta lehetőségeket a hallgatónak ki kell használnia ahhoz, hogy a munkaerő-piacon értékelt kompetenciákat megszerezze. Az egyetemi évek alatt tehát saját magunk menedzserévé kell válniuk, keresniük, felismerniük és kihasználniuk a lehetőségeket. A felsőoktatáshoz kapcsolódó intézményi vagy intézményen kívüli ösztöndíj programok kiváló teret kínálnak ehhez, hiszen céljuk a tehetséges, fejlődni vágyó és akaró hallgatók felkarolása, támogatása és sikeres elindítása a munkaerő-piacon.

Dr. Prieger Adrienn Dóra PhD

A DOKTORANDUSZOK RÉSZVÉTELE A NEMZETKÖZI PROGRAMOKBAN

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskolában doktoranduszként, majd doktorjelöltként eltöltött időszak alatt – meglátásom szerint – az egyik legfontosabb aspektusnak, a Kar nemzetközisítésének köszönhetően, az Erasmus+ és a külföldi képzéseken, konferenciákon való részvétel tekinthető. A doktoranduszok számára rendkívül fontos a külföldi képzéseken, konferenciákon való részvétel, tekintettel az idegen nyelvű publikációkra és a konferencián tartott előadásokra. Az Állam- és Jogtudományi Kar ezeknek a lehetőségeknek a biztosítására nagy segítséget nyújt a doktoranduszoknak és a doktorjelölteknek is.

Dr. Homicskó Árpád Olivér nemzetközi és tudományos dékánhelyettes felhívására vettem részt 2018. január 23-án, a Tempus Közalapítvány Erasmus pályázatíró szemináriumán. Minden doktorandusznak rendkívül hasznos az Erasmus+ programok nyújtotta lehetőségekkel tisztában lenni. Az Erasmus+ programjait már ismertem és nagyon sok hasznos tapasztalatot szereztem. 2017. szeptemberében részt vettem Franciaországban, Saint Maloban egy Erasmus+ projekten, ahol a képzés során kiemelt hangsúlyt fektettek például az emberi jogok témakörére. Korábban hasonló Erasmus+ programokon vettem részt Görögországban, Grúziában és Törökországban is.

Szintén Dr. Homicskó Árpád Olivér nemzetközi és tudományos dékánhelyettes felhívására mentem el 2018. február 15-én a TeMA Tehetség Menedzsment Alapítvány konferenciájára. A konferencián olyan hasznos lehetőségekről értesülhettem, mint például a Bakui Nyári Energia Egyetem (BSES) és konferencia, amelyen – a Kar támogatásának köszönhetően – személyesen is részt vettem 2018. július 8-a és 21-e között és amely nagyban segítette PhD kutatásaimat is.

A BSES az ADA Egyetem és a Caspian Center for Energy and Environment (CCEE) szervezésében, az Azerbajdzsán Köztársaság Állami Olajipari Társaságával (SOCAR) és a British Petroleum Azerbaidzjan együttműködésével évente megvalósuló kéthetes képzés, mely bizonyítvány átadásával zárul. A program keretében világhírű tudósok, akadémikusok és politikai döntéshozók nyújtanak színvonalas képzést, hogy a résztvevők jobban megértsék a globális energia- és környezetvédelmi kérdéseket, azok gyakorlati felmerülését és jogi vonatkozásait. A BSES oktatói és felszólalói a tudományos, köz- és magánszféra vezető nemzeti és nemzetközi szakértői, az energiapolitika és a környezetvédelem területén.

A BSES számos kérdést vizsgál: energia; energijog; energiagazdálkodás; energetikai geopolitika; környezetvédelmi kérdések; stratégiai menedzsment alapjai. 2018-ban a program kiemelt témája volt a Kaszpi-medence, ideértve a regionális csővezeték-hálózat fejlesztését, a Kaszpi-tenger geopolitikai és jogi státuszát, valamint a SOCAR stratégiai kilátásait. A 2018-as tematika részét képezték olyan elméleti és gyakorlati kérdések is, mint a szénhidrogének kitermelésének földtani vonatkozásai; a földgáz jövője Európában; az üvegházhatású gázok kibocsátása és az éghajlatváltozás kérdése, különös tekintettel a Párizsi Egyezményre; a világ energiaszerkezetének lehetséges fejlődése és az olaj- és gázipari vállalatok stratégiáinak vizsgálata. Kiemelt téma volt a jogi keretek fontos szerepének bemutatása az energia feltárásában és termelésében, a nemzetközi jog és az olaj/gáz szerződések általános elvei is. Több előadás érintette Törökország helyzetét, amely – a doktori disszertációm témájára tekintettel – számomra különösen hasznos volt. A program befejezésekor oklevelet kaptam, melyet az ADA Egyetem rektora és a SOCAR elnöke állított ki.

Még doktorjelöltként vettem részt 2018. április 9-én, a Budapesti Corvinus Egyetemen Belt and Road: China-CEE relations in the 21st century nemzetközi konferencián, ahol angol nyelvű előadást tartottam. A doktoranduszok és a doktorjelöltek számára rendkívül fontos az idegen nyelvű konferenciákon való előadói részvétel, mert ez lehetőséget ad a nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódásra és felkészíti őket a külföldi egyetemeken való vendégoktatói szerepre.

A Karon működő tehetséggondozásba már doktorjelöltként is alkalmas volt bekapcsolódni, amikor 2018 márciusában közreműködtem a L.L.M. képzés hallgatói számára szervezett mentor-mentorált találkozó lebonyolításában. A 2018. október 3-án, a Nemzeti Tehetség Program támogatásával megvalósult TDK-orientációs délutánon előadást tartottam az „Erasmus lehetőségek kiaknázásának szerepe a szakmai fejlődés, előrejutás tekintetében, a külföldi tanulmányok jelentősége a tehetséggondozás vonatkozásában” címmel.

2018. október 24-27. között került megrendezésre Egyetemünkön a Károli Közösségi Napok – Őszi Tréninghét, melynek ebben a félévben témája Egyetemünk fennállásának 25 éves évfordulója volt. A tréninghét ideje alatt a hallgatók a jubileummal kapcsolatos előadásokon és öregdiák találkozókön vehettek részt. A hét utolsó napján „Törökország az európai integráció sodrásában” címmel tartottam nagy érdeklődés mellett előadást, ahol tájékoztatást nyújtottam az ERASMUS+ programokról is.

Már TDT-elnökként vettem részt az Egyesült Arab Emírségben 2018. december 20-23. között szervezett „International Conference on Trends & Innovations in Management, Engineering, Science & Humanities” (IC-TIMESH-2018)” nemzetközi konferencián, mint levezető szekció-elnök. A konferenciát követően meghívást kaptam, hogy legyek az Academy of Art Science & Technology szerkesztőbizottsági tagja, illetve lektora; ez is jól mutatja, hogy egy-egy jól sikerült konferencia-szereplés utat nyithat a nemzetközi tudományos életben való aktívabb bekapcsolódáshoz.

A nemzetközi tudományos életben való érvényesülést is segíti a tudományos kutatáshoz és publikációhoz szükséges ismeretek és készségek elmélyítése. Ennek érdekében, a 2018/2019-es tanév II. félévétől az EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék – Dr. Homicskó Árpád Olivér Nemzetközi és tudományos dékánhelyettes támogatásával – új speciálkollégiumot hirdetett meg a KRE ÁJK valamennyi érdeklődő hallgatója részére „A tudományos kutatás alapjai – Tehetségek bevezetése a tudományos munkába” címmel. A kurzus célja, hogy segítse a hallgatók tudományos igényű munkáját, az önálló kutatáshoz szükséges képességek kifejlesztését, a házi dolgozatok és szakdolgozatok színvonalas elkészítését, továbbá a tehetséges hallgatók felkészítését a későbbi kutatói munkára

és a TDK-n való aktív és sikeres részvételre. A kurzuson a hallgatók megismerkedhetnek a tudományos kutatás első fázisától annak lezárásáig tartó alapvető kérdésekkel. A kurzus célja a hallgatók tudományos élet iránti érdeklődésének a felkeltése, valamint a tudományos kutatáshoz szükséges alapvető készségek megszerzése.

Látható, hogy a Kar doktoranduszai, doktorjelöltjei számára számos hasznos lehetőség áll nyitva a nemzetközi programokba való bekapcsolódásra, ideértve a külföldi képzési programokat, konferenciákat, ösztöndíjakat, publikációs lehetőségeket és a nemzetközi tudományos életbe való részvétel más formáit.

Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér PhD

A SZAKMAI GYAKORLAT FONTOSSÁGA AZ ELHELYEZKEDÉS KAPCSÁN ÉS AZ ALUMNI-PROGRAM KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI

A hallgatói szakmai gyakorlat teljesítése és a munkatapasztalat nagyban növelheti az esélyét az aktív munkaerőpiacra való belépésnek és jelentősen lerövidítheti az álláskereséssel töltött időt.

Az elmúlt években végzett DPR-kutatásaink is alátámasztják, hogy a kötelező és egyéni szakmai gyakorlat jelentősen hozzájárul a diploma megszerzését követő, gyors szakmai elhelyezkedéshez.

A szakmai gyakorlatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó együttműködési megállapodásokat a KRE ÁJK Karrierirodája koordinálja, az egyes képzések szakfelelősei felügyeletével. A Karrieriroda közel tíz éve segíti a kar hallgatóit abban, hogy személyes karrierjük és egyetemi tanulmányaik hatékonyan találjanak egymásra. Az Iroda nagy hangsúlyt fektet a szakmai gyakorlatok koordinálására, a szakmai tapasztalat megszerzésére.

A munkáltatói és hallgatói visszajelzések szerint is nagyban segítettek a hallgatókat az álláskeresés kapcsán a releváns szakmai gyakorlatok (tapasztalatok), és a hallgatók jelentős része a szakmai gyakorlólé hely alkalmazásába is kerül fő állásba, tanulmányai befejezése után.

Jogász osztatlan képzésen a szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, a jogalkalmazói és jogalkotói készség kialakítását elősegítő, legalább kétszer három hetes vagy hathetes egybefüggő igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy egyéb jogalkalmazási szakmai gyakorlatot jelent. Emberi erőforrások-, valamint Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakon, a szakmai gyakorlat 12 hét időtartamú (nappali tagozaton 400 óra, részidős képzésben 200 óra) összefüggő gyakorlat. Nemzetközi tanulmányok alapképzési szakon a szakmai gyakorlat a képzés tantervében

meghatározott, legalább négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat. Jogi felsőoktatási szakképzésen a szakmai gyakorlat a negyedik félévben, a jogász szakterületekhez igazodó képzésnek megfelelően, a jogász szakterületek különböző intézményeiben egymást követő gyakorlatokból áll. Teljes idejű képzés esetén bíróságon 140 órát; ügyészségen 140 órát; ügyvédi irodában 70 órát; közigazgatásban (államigazgatás és önkormányzat) 210 órát, tehát összesen 560 órát kell eltölteni. Részidejű képzés esetén bíróságon 55 órát; ügyészségen 55 órát; ügyvédi irodában 40 órát; közigazgatásban (államigazgatás és önkormányzat) 90 órát, összesen 240 órát kell eltölteni, a kötelező szakmai gyakorlat teljesítéséhez. Kereskedelem és marketing felsőoktatási szakképzésen a szakmai gyakorlatot a képzés negyedik félévében a felsőoktatási intézményben, illetve annak gyakorlati képzést biztosító szervezeti egységében (tanműhely, tanszálloda, tanterem, laboratórium, taniroda), valamint a felsőoktatási intézmény által alapított gazdálkodó szervezetnél, továbbá egyesületnél, alapítványnál és egyéb gazdálkodó szervezetnél végzett gyakorlatként kell teljesíteni.

A Karrieriroda folyamatosan nyomon követi a hallgatók szakmai gyakorlatra való jelentkezését, a szakmai gyakorlaton végzett munkát, amelyet a gyakorlat végeztével ellenőriz is, így biztosítva a tényleges munkavégzést.

Volt hallgatóinkat igyekszünk nyomon követni és adott esetben bevonni a Kar tevékenységeibe pl. a „Büszkeségeink” programba előzetesen 15 ember jelentkezett önkéntesen az Alumni-rendszeren és oktatói ajánlason keresztül megkeresett, volt hallgatóink közül.

Az összegyűtemi Alumni-program szolgáltatásaival azt célozza meg, hogy a volt hallgatókkal való kapcsolattartást erősítse a Kar, a „károli” identitás megőrzésre kerüljön. Az Alumni Portálon tájékoztatást kaphatnak a végzett hallgatók az új képzésekről, a tudományos konferenciákról, rendezvényekről és kiadványokról. Lehetőséget biztosít a Kar egykori hallgatóinak a szakmai-tudományos szempontból releváns információk tekintetében is, továbbá támogatja őket az öregdiák-találkozók megszervezésében. A végzett hallgatóknak az Alumni Portál állásajánlatokkal is segíteni próbál az álláskeresésben.

Dr. habil. Boóc Ádám PhD

A WILLEM C. VIS INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION MOOT, MINT A TEHETSÉGGONDOZÁS ESZKÖZE

A 2018/2019-es tanévben immáron 26. alkalommal fog megrendezésre kerülni a Willem c. Vis International Commercial Arbitration Moot elnevezésű, nemzetközi választottbírósági perbeszédverseny (<https://vismoot.pace.edu/>).

Az eredetileg bécsi székhelyű és az utóbbi években a bécsi helyszín mellett már Hong Kongban is megrendezésre kerülő nemzetközi verseny a kereskedelmi választottbírósági perbeszédversenyek között az egyik legrangosabbnak tekinthető.

A jelentős egyetemi csapatokat tömörítő versenyre Karunk, a KRE ÁJK 2012 óta folyamatosan küld csapatokat, Boóc Ádám vezetésével.

A Willem c. Vis Moot legnagyobb előnye az életszerűség. A csapattagok ugyanis egy fiktív, de gyakorlatilag teljesen életszerű választottbírósági ügygel, annak minden részletével – a keresetlevélről kezdve a szóbeli tárgyalásig (pleading) – ismerkedhetnek meg, a közel féléves verseny során.

A verseny menete a következők szerint foglalható össze. Minden év október első péntekén a fent ismertetett weboldalon közzétételre kerül az aktuális, arra az évre vonatkozó választottbírósági ügy. Az angol nyelvű, részletes keresetlevelet, mellékleteit és ellenkérelmet is tartalmazó iratot ekkor van lehetősége a versenyre jelentkező, jellemzően 4-5 fős egyetemi csapatoknak letölteni.

A verseny első része írásbeli forduló. Ekkor a kérelmekre felperesi, illetve alperesi beadványt kell készíteni és azt a megadott határidőre feltölteni az internetre. (Az alperesi iratok elkészítésekor már ismert a kisorsolt ellenfél felperesi irata.)

A verseny szóbeli része az európai fordulóban jellemzően március végén, április elején kerül megrendezésre Bécsben, egy közel egyhetes rendezvényen. Ennek alkalmával a csapatoknak választottbíróvási tárgyalást szimulálva, neves professzorokból, ügyvédekéből, gyakorló választottbírókból álló választottbírói testület előtt szükséges érvelniük, azaz voltaképpen egy teljes választottbíróvási tárgyalás lefolytatására kerül. A szóbeli verseny többfordulós. A több száz csapatból először a legjobb 64, majd a legjobb 32, végül a legjobb 16 kerül kiválasztásra és végül rendezik meg – grandiózus körülmények között – a döntőt.

A verseny a tehetséggondozás szempontjából, több okból is kiemelkedő jelentőségű. Először is, mivel a verseny angol nyelven zajlik mind írásban, mind szóban, lehetőség nyílik egy nagyon magas szintű angol jogi szaknyelv megismerésére, elsajátítására, gyakorlatban történő használatára.

A verseny által érintett jogi probléma minden esetben az ingók adásvételével foglalkozó, Bécsi Vételi Egyezményből (CISG) indul ki, így a verseny során az Egyezményt, annak szakirodalmát, gyakorlatát is igen jól meg lehet ismerni, illetve a résztvevők egy nemzetközi választottbíróvási eljárás rendszerével, lefolytatásával kapcsolatban is igen közeli élményeket szerezhetnek.

A verseny során nagyon lényeges az, hogy a résztvevők csapatban dolgozzanak, ennek megfelelően a felkészülés alatt a teamwork készsége is fejlődik.

Arra figyelemmel pedig, hogy a szóbeli fordulón számos ország rangos egyetemeinek csapatai képviseltetik magukat, a verseny kitűnő alkalmat kínál a nemzetközi kapcsolatépítésre is.

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon: Dr. habil. Boóc Ádám egyetemi docens (booc.adam@kre.hu).

Prof. Dr. habil. Domokos Andrea PhD

NEMZETKÖZI TANULMÁNYI VERSENYEK BÜNTETŐJOGI TÉMÁBAN

- ICC Moot Court (a Nemzetközi Büntetőbíróság szimulációs versenye)
- Jean Pictet Competition (nemzetközi humanitárius jogi verseny)

A két büntetőjogi területet érintő, angol nyelvű nemzetközi tanulmányi versenyre a világ minden tájáról érkeznek, 3 fős egyetemi csapatok. Alapvetően jogesetmegoldásról és szituációs játékokról van szó, melyek során a hallgatók tanúbizonyságot tesznek nemzetközi büntetőjogi és humanitárius jogi ismereteikről.

Elsősorban harmadik évfolyamos és felsőbb éves hallgatóknak ajánlott a részvétel, mert megkezdett (vagy már befejezett) büntetőjogi és büntető eljárásjogi ismereteik birtokában szakmailag hozzáértőbben vághatnak neki a felkészülésnek. A versenyeket megelőző közös felkészülés során a nemzetközi büntetőjogra, a nemzetközi büntetőbíráskodásra és a nemzetközi humanitárius jogra vonatkozó joganyagot kell feldolgozni és elsajátítani, hiszen ezek jelentik a sikeres részvétel alapját. A felkészülés heti konzultációkat jelent októbertől ápriliséig, a joganyag átbeszélését, megtanulását, tesztek, próbafeladatokat, ezért olyan hallgatóknak ajánlott a jelentkezés, akik mindennapi feladataik mellett képesek és hajlandók megtenni azt az – egyébként többszörösen megterülő – erőfeszítést, amit a felkészülés igényel.

Mindkét verseny angolul zajlik, ezért a nyelv ismerete és készség szintű használata elengedhetetlen. A büntetőjogi terminológiát a felkészülés során sajátítják el a hallgatók, de az alapvető nyelvi hiányosságok korrigálására a felkészülés alatt nincs lehetőség.

Az ICC Moot Court a Nemzetközi Büntetőbíróság előtti eljárást szimulálja, egy kitalált eseten keresztül. Előzetes regisztráció után a csa-

patok először írásbeli beadványokat terjesztenek a Bíróság elé a megadott esettel kapcsolatban, előre meghatározott szerepekben (ügyész, védő, sértetti képviselő) eljárva, majd néhány hónapos felkészülést követően, az egyhetes szóbeli versenyen állnak a bírák elé Hágában, a Nemzetközi Büntetőbíróság székhelyén. A kitalált esetnek többnyire nincs megoldása, az előadókészség, a pontosság, a szakmai ismeretek, az érvelési készségek értékelése áll a középpontban. A bírák a csapat teljesítménye mellett, az egyes pozíciókban eljáró hallgatók egyéni írásbeli és szóbeli teljesítményét is értékelik, vagyis a csapat eredménye mellett egyéni sikert is hozhat a versenyzés. A KRE-ÁJK csapata eddig három alkalommal vett részt a versenyen egyre javuló teljesítménnyel, hallgatóinkat az értékelések során több alkalommal külön dicsérettel jutalmazták.

A Jean Pictet verseny a nemzetközi humanitárius joggal foglalkozik, a háború jogával és szabályaival, a civil lakosság és a hadifoglyok kezelésével. A csapatnak először egy előre megadott, humanitárius jogi esetet kell feldolgoznia meghatározott kérdések mentén. Amennyiben az írásbeli anyag alapján a csapat továbbjut a szóbeli fordulóra, akkor részt vehet az egyhetes eseményen, melyet évente más-más országban rendeznek. A helyszíni forduló tesztekkel és izgalmas szituációs gyakorlatokból áll, melyek során a helyszínen, valósnak tűnő helyzetekben kell alkalmazni a felkészülés során szerzett ismereteket. A KRE-ÁJK csapata 2011-ben bejutott a verseny második fordulójába, melyet abban az évben Dél-Afrikában rendeztek meg. A hallgatók nagyon sok élménnyel és szakmai tapasztalattal gazdagodtak.

Mindkét verseny és a felkészülés angolul zajlik, ezért a meglévő nyelvi készségek jelentősen fejleszthetők. Az intenzív gyakorlásnak köszönhetően, a versenyeken a hallgatók folyékonyan kommunikálnak angolul, mind általános, mind szakmai kérdésekben. Bátran megszólalnak, magabiztosan kommunikálnak, nyitottabbak a környezetük felé. Az esetleges nehézségeket kihívásnak tekintik, nem kudarcnak.

A szóbeli versenyek remek lehetőséget teremtenek a kapcsolatépítésre, nem csak a kortársakkal, más országok egyetemistáival, hanem az adott szakterület kiemelkedő művelőivel is. Többek között egyetemi oktatók, nemzetközi bíróságok bírái, a Nemzetközi Vöröskereszt szakemberei

értékelik a hallgatók teljesítményét és felkészültségét, őszinte elismeréssel és bátorítással. A versenyt követően, szakmai kérdésekben bármikor elérhetőek, akár későbbi ösztöndíjjal vagy gyakorlati lehetőségekkel kapcsolatban is.

<http://iccmoot.com/>

http://www.concourspictet.org/index_en.htm

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon: Dr. Dobrocsi Szilvia PhD egyetemi docens, Bűnügyi Tudományok Intézete (dobrocsi.szilvia@kre.hu).

Prof. Dr. Jakab Éva DSc

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolája 2014-ben kezdte meg újra munkáját. A Doktori Iskolában szervezett képzés és egyéni felkészülés keretében is van lehetőség a doktori fokozat megszerzésére való felkészülésre. A képzésre a Doktori Iskola honlapján meghirdetett határidőn belül, az ott felsorolt mellékletek benyújtásával lehet jelentkezni; a jelentkezés előfeltétele a társadalomtudományi mester-diploma és középfokú nyelvvizsga megléte.

A jelentkezés benyújtása előtt érdemes átgondolni a tervezett kutatási területet és a Doktori Iskola témakiírói közül azzal egyeztetni, aki azon a területen aktuális kutatásokkal rendelkezik.

A szervezett doktori képzés célja a tudományos kutatás alapjainak az elsajátítása, a doktori értekezés megírásához szükséges egyéni kutatások elvégzése, majd az elkészült értekezés megvédése, nyilvános vita keretében.

A doktori képzés négy féléves szervezett oktatási, majd négy féléves kutatási szakaszból áll; az első négy félév komplex vizsgával zárul, ahol a doktorandusz számot ad addig szerzett tudásáról és valószínűsíti, hogy a következő négy félév során képes lesz a disszertáció befejezésére.

A képzési terv kötelező és választható kurzusokból tevődik össze, amelyek a doktoranduszok kutatásait általános szakmai tudásanyag és egyéni kutatást elmélyítő speciális ismertek révén segítik.

2019. szeptemberétől a képzési terv egységes, az állam- és jogtudomány minden területét átfogó koncepciót képvisel. A 2014-től működő, három képzési program felmenő rendszerben megszűnik; az ott felhalmozott szellemi értékek (például az etika programból) a választható kurzusok révén épülnek be a doktori képzésbe.

A Doktori Iskola igyekszik a doktori képzés szervezésében figyelembe venni a doktoranduszok egyedi igényeit. Bízunk benne, hogy céljaink,

programjaink és működésünk sok jövőbeli oktatót és kutatót segít majd hozzá magas színvonalú tudományos munkák megírásához.

„A Doktori Iskola egy adott szakterület mélyebb megismerésére, tudományos igényű kutatására, a jogi oktatás során megszerzett ismeretek szintetizálására teremt lehetőséget, illetve megismerteti a hallgatókat a tudományos kutatás elméleti és gyakorlati módszereivel. A képzés során több program közül lehet választani, így mindenki megtalálhatja az érdeklődési körének leginkább megfelelő képzési tartalmat. Kiváló oktatók segítik a felkészülést, valamint a Doktoranduszok Országos Szövetsége és az egyes doktori iskolák által szervezett konferenciákon remek lehetőség nyílik a kutatási témák bemutatására, a szakterület más kutatóival és doktoranduszaival való megvitatására.” *(dr. Schubauer Petra)*

„A Károlin mindig diák- és emberközpontú, nagy tudású oktatótól volt szerencsém tanulni. A családi légkör nagymértékben hozzásegített engem ahhoz, hogy olyan emberi és szakmai kapcsolatokat alakítsak ki, amelyek hosszú távon meghatározták a fejlődésemet. Jelenleg a Doktori Iskola hallgatójaként, továbbra is büszke Károlis egyetemi polgárként van szerencsém folytatni a posztgraduális tanulmányaimat.” *(dr. Rimaszécsi János)*

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon: Dr. Móré Sándor PhD egyetemi docens, a Doktori Iskola titkára (more.sandor@kre.hu).

TUDOMÁNYOS - SZAKMAI VERSENYEKEN ELÉRT EREDMÉNYEK A 2018/2019-ES TANÉVBEN

Nagy öröm a Károli Gáspár Református Egyetem számára, hogy hallgatóink idén is aktívan és eredményesen vettek részt különböző szakmai versenyeken. A tehetséggondozás a Kar kiemelt célja, éppen ezért fontosnak tartjuk, hogy a tehetséges hallgatók a legkülönfélébb versenyeken is számot adjanak tudásukról.

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián az alábbi kari eredmények születtek:

Állam- és jogtudományi szekció (április 10-12. PPKE, Budapest):

- **Giovanni Máté:** Egyetemes jogtörténet és római jog Tagozatban II. helyezés, konzulens: **Pókecz Kovács Attila**
- **Gasztt Csaba:** Médiajog Tagozatban III. helyezés, konzulens: **Boóc Ádám, Klein Tamás**
- **Tóth Kristóf:** Munkajog és szociális jog Tagozatban III. helyezés, konzulens: **Kun Attila**
- **Nagy-Pallay Klára:** Közigazgatási jog II. Tagozatban III. helyezés, konzulens: **Rixer Ádám**
- **Schlachta Boglárka Lilla:** Magyar állam- és jogtörténet II. Tagozatban, III. helyezés, konzulens: **Stipta István**
- **Farkas Szabolcs** legjobb opponensi helyezést ért el, a Polgári jog III. Tagozatban

Az alapszakosok tekintetében, a tehetséggondozási munka két éve kezdődött el. Az alapszakosok az OTDK Közgazdaságtudományi szekciójában Pécsen és az OTDK Társadalomtudományi Szekciójában Gödöllőn adtak számot tehetségükről, az alábbi eredményekkel:

Közgazdaságtudományi szekció OTDK verseny (április 11-13. PTE, Pécs):

- **Görcsi Zsombor** a Humán Erőforrás Gazdálkodás I. / HR rendszerek és folyamatok című szekcióban II. helyezést érte el. Konzulens: **Kun Attila**

Társadalomtudományi szekció OTDK verseny (április 24-26. SZIE, Gödöllő):

- **Ambrus Nikoletta végzős NETA hallgató 3 különdíjat kapott**
 - Nemzeti Közszerződési Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar, Károli Református Egyetem és Eötvös Loránd Tudomány Egyetem Társadalomtudományi Kar különdíja
 - Professional Project Life Kft, Károli Református Egyetem és Eötvös Loránd Tudomány Egyetem Társadalomtudományi Kar különdíja
 - Program Centrum Kft. különdíjaTémavezető: **Görög Dóra** óraadó oktató

Országos Büntetőjogi Perbeszéd verseny (május 2. ELTE, Budapest):

- **Bücs Alexandra** III. helyezett lett ügyészi kategóriában, Felkészítő tanárok: **Domokos Andrea, Czine Ágnes, Wiedemann János**

Fővárosi Büntetőjogi Perbeszéd verseny (április 25. ELTE, Budapest):

- **Bücs Alexandra** III. helyezett lett ügyészi kategóriában. Felkészítő tanárok: **Domokos Andrea, Czine Ágnes, Wiedemann János**
- **Szeszták Soma** II. helyezést ért el ügyvédi kategóriában. Felkészítő tanárok: **Domokos Andrea, Czine Ágnes, Wiedemann János**

Országos Munkajogi Perbeszédversenyen (április 2. Győr):

- A KRE ÁJK csapata III. helyezést ért el az összesített egyetemi rangsorban. A csapat a tagjai: Losonczi Vivien (harmadéves), Lamos Bence Zoltán (negyedéves) és Farkas Szabolcs László (negyedéves) hallgatók.

Egyéni helyezések:

- **Losonczy Vivien** harmadéves joghallgató Bírói pozícióban II. helyezést ért el
- **Farkas Szabolcs László** Felperesi pozícióban II. helyezést ért el

Partiumi TDK Társadalomtudományi versenyen:

- **Forján Rebeka** (II. évfolyam) II. helyezést ért el a 2. szekcióban.
Konzulense Prof. Dr. Domokos Andrea

A Willem Vis Moot választottbíróági versenyen Bécsben résztvevő csapat tagjai:

LLM:

- Nour Al Wattar
- Jessica Villareal Escobar
- Lorenzo Filippini
- Lia Kedelashvili
- Petar Dabanovic
- Milos Radulovic

ERASMUS

- Hugo Rabaux
- Agatha Desedavy

